

T.C.
İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
AİLE DANIŞMANLIĞI VE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
AİLE DANIŞMANLIĞI VE EĞİTİMİ BİLİM DALI

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN MİZAH TARZLARI
İLE AİLE AİDİYETLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Amr İzzet UYSAL

İstanbul

Aralık, 2019

T.C.
İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
AİLE DANIŞMANLIĞI VE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
AİLE DANIŞMANLIĞI VE EĞİTİMİ BİLİM DALI

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN MİZAH TARZLARI İLE
AİLE AİDİYETLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Anıl İzzet UYSAL

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Ahmet ŞİRİN

İstanbul

Aralık, 2019

ÖNSÖZ

Tez çalışmam sırasında desteğini benden hiçbir zaman esirgemeyen kıymetli tez danışmanım Prof. Dr. Ahmet ŞİRİN hocama,

Tez sürecinde sorduğum sorulara içtenlikle yanıtlar veren ve desteklerde bulunan değerli Doç. Dr. Turgay ŞİRİN hocama,

Her zaman dualarıyla yanımda olan sevgili annem Hatice UYSAL ve kıymetli babam Fatih UYSAL'a,

Birlikte yol yürüdüğüm, varlığı ile bana her zaman güç ve destek olan kıymetli eşim Edanur UYSAL'a,

Sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

ÖZET

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN MİZAH TARZLARI İLE AİLE AİDİYETLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Anıl İzzet Uysal,

Yüksek Lisans, Aile Danışmanlığı ve Eğitimi

Tez danışmanı: Prof. Dr. Ahmet ŞİRİN

Aralık-2019, xvi + 99 Sayfa

Bu araştırma üniversite öğrencilerinin mizah tarzları ile aile aidiyetleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden olan ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışma evrenini İstanbul'da öğrenim gören eğitim fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem Marmara Üniversitesi ve Sabahattin Zaim Üniversitesinde okuyan 340 eğitim fakültesi öğrencisi üzerinde sınırlandırılmıştır. Çalışma kapsamında veri toplama araçları olarak Kişisel Bilgi Formu, Yerlikaya (2003) tarafından Türkçeye uyarlanan Mizah Tarzları Ölçeği ve Mavili, Kesen ve Daşbaş (2014) tarafından geliştirilen Aile Aidiyeti Ölçeği kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin demografik bilgilerine göre kullandıkları mizah tarzları ve aile aidiyetlerini belirlemek için 2 değişkenli ölçmelerde T-Testi kullanılırken 2 ve üzeri değişkenlerde ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Mizah Tarzları Ölçeği alt boyutları ile Aile Aidiyeti Ölçeği toplam puan ve alt boyutları puanları arasındaki ilişkiyi bulmak için Pearson Korelasyon Analizi gerçekleştirilmiş olup ilişkinin görüldüğü durumlarda Linear Regresyon Analizi yapılmıştır. Gerçekleştirilen analiz sonucunda Mizah Tarzları ile Aile Aidiyetleri arasında anlamlı ilişki ve etki görülmüştür. Öğrencilerin Mizah Tarzları ve Aile Aidiyetleri demografik değişkenlere göre farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Anahtar Kelime: Aile Aidiyeti, Mizah Tarzları

ABSTRACT

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN HUMOR STYLES AND FAMILY BELONGING OF UNIVERSITY STUDENTS

Anıl İzzet Uysal,

Master, Family Counseling and Education

Thesis Advisor: Prof. Dr. Ahmet ŞİRİN

December-2019, xvi + 99 Pages

This research was conducted to reveal the relationship between humor styles and family belongings of university students. The correlation method, which is one of the quantitative research methods was used in this study. The target population of the study consists of the university students studying in Istanbul. The research was limited to 340 university students from Marmara University and Sabahattin Zaim University. Personal Information Form, the Humor styles questionnaire adapted to Turkish by Yerlikaya (2003) and Family Belonging Questionnaire developed by Mavili, Kesen, and Daşbaşı (2014) were used as data collection tools in this study. In order to determine the humor styles and family belongings of the students depending on their demographic background, T-Test was used for bivariate measurements, while the one-way analysis of variance (ANOVA) was used for bivariate and multivariate measurements. To determine the relationship between the Humor Styles Questionnaire sub-dimensions and Family Belonging Questionnaire total score and sub-dimensions total scores, Pearson correlation analysis was conducted, linear regression analysis was performed in the cases where relation was seen. As a result of the analysis, a significant relationship and effect were found between humor styles and family belongings. Humor styles and family belongings of the students were found to be different according to the demographic variables.

Keywords: Family belonging, Humor styles

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAYI	i
BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	viii
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Varsayımlar	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.6. Tanımlar	4
İKİNCİ BÖLÜM	5
KURAMSAL ÇERÇEVE	5
2.1. Mizah Kavramı ve Tanımı	5
2.2. Mizahın Dünyada ve Ülkemizdeki Gelişimi	8
2.3. Mizah Kuramları	10
2.3.1. Üstünlük Kuramı	11
2.3.2. Uyuşmazlık Kuramı	11
2.3.3. Rahatlama Kuramı	13
2.3.4. Psikoanalitik Kuram	13
2.4. Mizah Tarzları	14
2.4.1. Kendini Geliştirici Mizah	14
2.4.2. Katılımcı Sosyal Mizah	15
2.4.3. Saldırgan Mizah	16
2.4.4. Kendini Yıkıcı Mizah	17
2.5. Aile Kavramının Tanımı	18
2.6. Ailenin Önemi	19
2.7. Aidiyet Kavramı ve Tanımı	20

2.7.1. Grup aidiyeti.....	22
2.7.2. Toplumsal Aidiyet.....	23
2.7.3. Aile Aidiyeti.....	24
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	27
YÖNTEM	27
3.1. Araştırmanın Modeli	27
3.2. Evren ve Örneklem	27
3.3. Veri Toplama Araçları	27
3.3.1. Kişisel Bilgi Form	27
3.3.2. Mizah Tarzları Ölçeği(MTÖ).....	27
3.3.3. Aile Aidiyeti Ölçeği(AAÖ).....	28
3.4. Verilerin Toplanması	29
3.5. Verilerin Analizi.....	29
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	30
BULGULAR	30
4.1. Demografik Bulgular	30
4.2. Ölçeklere Ait Betimleyici İstatistikler	33
4.3. Araştırmanın Problemine ve Alt Problemlerine İlişkin Bulgular	35
BEŞİNCİ BÖLÜM	82
SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER	82
KAYNAKÇA	88
EKLER	94
Ek-1. Kişisel Bilgi Formu.....	94
Ek-2. Mizah Tarzları Ölçeği.....	95
Ek-3. Aile Aidiyeti Ölçeği.....	98
Ek-4. Ölçekler İçin Alınan İzinler.....	99

TABLolar LİSTESİ

Tablo 4.1: Katılımcıların Cinsiyet Durumu İçin Frekans ve Yüzelik Değerleri.....	31
Tablo 4.2: Katılımcıların Öğrenim Gördüğü Bölüm Durumu İçin Frekans ve Yüzelik Değerleri.....	31
Tablo 4.3: Katılımcıların Doğum Yeri Değişkeni İçin Frekans ve Yüzelik Değerleri.....	32
Tablo 4.4: Katılımcıların Kardeş Sayısı Durumu İçin Frekans ve Yüzelik Değerleri.....	32
Tablo 4.5: Katılımcıların Aile Gelir Durumu İçin Frekans ve Yüzelik Değerleri...	33
Tablo 4.6: Katılımcıların Anne Baba Birliktelik Durumu İçin Frekans ve Yüzelik Değerleri.....	33
Tablo 4.7: Katılımcıların Anne Eğitim Düzeyi Durumu İçin Frekans ve Yüzelik Değerleri.....	33
Tablo 4.8: Katılımcıların Baba Eğitim Düzeyi Durumu İçin Frekans ve Yüzelik Değerleri.....	34
Tablo 4.9: Mizah Tarzları Ölçeği Alt Boyutlarına Ait Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Standart Hata Değerleri.....	34
Tablo 4.10: Aile Aidiyeti Ölçeği Alt Boyutlarına Ait Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Standart Hata Değerleri.....	35
Tablo 4.11: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	36
Tablo 4.12: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	36
Tablo 4.13: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	37

Tablo 4.14: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	37
Tablo 4.15: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	38
Tablo 4.16: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	38
Tablo 4.17: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	38
Tablo 4.18: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	39
Tablo 4.18.1: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Scheffe Testi Sonuçları.....	40
Tablo 4.19: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	41
Tablo 4.19.1: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Scheffe Testi Sonuçları.....	42
Tablo 4.20: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	43
Tablo 4.21: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	44

Tablo 4.22: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	45
Tablo 4.22.1: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları.....	45
Tablo 4.23: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	47
Tablo 4.24: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	48
Tablo 4.24.1: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları.....	48
Tablo 4.25: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	50
Tablo 4.26: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	50
Tablo 4.27: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	51
Tablo 4.28: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	51
Tablo 4.29: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	52

Tablo 4.30: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	52
Tablo 4.31: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	53
Tablo 4.32: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	53
Tablo 4.33: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	54
Tablo 4.34: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Katılımcıların Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	54
Tablo 4.35: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	55
Tablo 4.36: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	56
Tablo 4.37: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	56
Tablo 4.37.1: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları.....	57
Tablo 4.38: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	58

Tablo 4.38.1: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları.....	59
Tablo 4.39: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Aile Geliri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	60
Tablo 4.39.1: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Scheffe Testi Sonuçları.....	60
Tablo 4.40: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	61
Tablo 4.41: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Aile Geliri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	61
Tablo 4.42: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	62
Tablo 4.43: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	62
Tablo 4.43.1: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Scheffe Testi Sonuçları.....	63
Tablo 4.44: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	63
Tablo 4.44.1: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Scheffe Testi Sonuçları.....	64

Tablo 4.45: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	65
Tablo 4.45.1: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Aile Geliri Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları.....	65
Tablo 4.46: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	66
Tablo 4.47: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	66
Tablo 4.48: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	67
Tablo 4.49: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	67
Tablo 4.50: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	67
Tablo 4.51: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	68
Tablo 4.52: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Ebeveyn Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları.....	68
Tablo 4.53: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	69

Tablo 4.54: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	69
Tablo 4.55: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	70
Tablo 4.56: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	71
Tablo 4.57: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	71
Tablo 4.58: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	72
Tablo 4.59: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Anne Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	72
Tablo 4.60: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	73
Tablo 4.61: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	73
Tablo 4.62: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	74
Tablo 4.63: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	74

Tablo 4.64: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	75
Tablo 4.65: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	75
Tablo 4.66: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları.....	76
Tablo 4.67: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanları ile Mizah Tarzları Ölçeği Alt Boyutu Puanlarının Arasındaki İlişkileri Tespit Etmek İçin Gerçekleştirilen Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları.....	77
Tablo 4.67.1: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları.....	77
Tablo 4.67.2: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Saldırgan Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları.....	78
Tablo 4.67.3: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları.....	78
Tablo 4.68: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanları ile Mizah Tarzları Ölçeği Alt Boyutu Puanlarının Arasındaki İlişkileri Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları.....	79
Tablo 4.68.1: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Saldırgan Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları.....	79
Tablo 4.68.2: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları.....	80
Tablo 4.69: Aile Aidiyeti Ölçeğinden Alınan Toplam Puan İle Mizah Tarzları Ölçeği Alt Boyutları Puanlarının Arasındaki İlişkileri Tespit Etmek İçin Yapılan Korelasyon Testi Sonuçları.....	80
Tablo 4.69.1: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları.....	81

Tablo 4.69.2: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Saldırgan Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları.....	81
Tablo 4.69.3: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları.....	82

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Bireyler küçük yaştan itibaren bir gruba ait olmak ister ve aidiyet hissini karşılandığı ilk topluluk ailedir. İnsanlar için bulunduğu ortamda kabul görme oldukça önemlidir. Bireylerde güven ve ait olma isteğinin karşılanması bireylerin zihinsel ve psikolojik gelişim süreçlerinin daha sağlıklı ilerlemesini sağlamaktadır. Ailesi ile aidiyet hissi kurabilen kişiler hayat içinde daha cesur, daha atılgan olabilmektedir. Aile fertleri arasında kurulan bağ ve aidiyet ile şahıslar pek çok sorun karşısında direnç ve güç kazanır (Mavili, Kesen, Daşbaşı,2014:30). Bazı bireyler aile içerisinde kabul görürken bazı bireyler daha az kabul görmektedir. Ailelerin çocuklarına kazandırdıkları öğretiler ve tecrübeler çocukların ileriki yaşamlarında etkili olmaktadır. Aileler her birey için vazgeçilmez izler bırakmaktadır. Ailenin fonksiyonlarının sağlıklı işlemesi için ebeveynler ve çocukların görevlerini yerine getirmeleri önemlidir ve ailenin bir parçası olan bireyler mutlu olmaktadır (Gülmez,2018:6). Gladding (2015:5)'e göre ailelerin fiziksel, ekonomik, sosyal ve duygusal işlevleri vardır. Ailesi tarafından kabul edilen, fikirleri önemsenen bireyler, kendine güvenen, fikir sunabilen, daha atılgan bireyler olarak karşımıza çıkmaktadır. Ailesi tarafından kabul edilmeyen bireyler daha içe dönük, fikir paylaşmakta çekinen bireyler olarak karşımıza çıkmaktadır.

İletişim düşünülen ve hissedilen duyguları yazı ve sözel olarak karşıdaki kişilere ifade etmek olarak tanımlanmaktadır Yakar(2013:13). Bireyler hayatlarına devam edebilmek için içsel olarak sağlıklı olmalarının yanında sosyal olarak da ortamlara uyum sağlayabilmelidir. Bireyler sosyal hayatın içinde yer alıp hayatını sürdürmek mecburiyetindedir. Hayattan izole olup yaşamak gaye olamaz önemli olan aktif yaşam sürdürebilmektir, etkin hayat sürebilmek içinde iyi iletişim becerilerini kullanabilmek gerekir (Yakar, 2013:13). İletişim kurarken kullanılan üslup oldukça önemlidir. Bazı kişiler nezaket çerçevesinde karşı taraf ile konuşurken bazı bireyler yıkıcı bir üslup kullanmaktadır. Bireylerin etkileşim sırasında kullandıkları iletişim kalıpları o denli önemlidir ki bireylerin ev ortamında, çalışma ortamında ve iletişime geçtiği sosyal ortamında kendilerinin pozisyonunu belirlemektedir.

Mizah genellikle bireylerin çevresiyle etkileşime geçtiği süreçte olumlu bir hava oluşturmak için kullandığı iletişim biçimidir. Bu iletişim şekli bireyleri güldürmek, eğlenmek ve eğlendirmek, ortamı yumuşatmak için kullanılmaktadır. Çevresiyle olumlu mizah kullanan bireyler sosyal çevresinde daha çok sevilmiştir. Mizahı iyi şekilde kullanan bireyler etrafına neşe saçarak, olmayacak olaylardan eğlenceli şeyler çıkarabilir. Mizah hayatın güzelleşmesini, insanların gevşemesini ve etkileşimlerin sağlıklı olmasını sağlayan olumlu bir yöntemdir (Recepoğlu, 2011:1). Mizah kişilerin yaşadığı zor durumların içinde kişilere rahatlama şansını tanır, uyumsuz olan şeylere karşı sevgiyi öğretir ve dünyayı daha yaşanır kılar (Sivrioğlu vd.,2016:161). Çalışma kapsamında kullanılan Mizah Tarzları Ölçeğinde mizahın olumlu ve olumsuz tarzları ele alınmıştır. Bireylerin mizah tarzlarını hangi yaşantıların etkilediği henüz bilinmezken bu duruma cevap bulabilmek için bireylerin ilk ortamı olan ailelerine hissettikleri aidiyetin araştırılması gerekmektedir. Çocuklar yaşadığı evde mutlu ve ailesine aidiyet hissediyorsa çevrelerine karşı olan yaklaşımları olumlu olacağı düşünülmektedir. Bireyler kendilerini ait hissettikleri yerde rahat olurlar ve kendini rahat hisseden bireyler ilişki kurarken daha pozitifdir. Gerçekleştirilen çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin kullandığı mizah tarzlarının öğrencilerin ailelerine karşı hissettikleri aidiyet arasında ilişkinin olup olmadığını araştırmaktır. Bu kapsamda araştırmanın problem cümlesi “Üniversite öğrencilerinin mizah tarzları ile aile aidiyetleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” olacak şekilde belirlenmiştir.

1.2.Araştırmanın Amacı

Çalışmanın temel amacı üniversite öğrencilerinin mizah tarzları ile aile aidiyetleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır:

- Üniversite öğrencilerinin mizah tarzları cinsiyet, okudukları bölüm, doğdukları yer, kardeş sayısı, algıladıkları ekonomik durum, ebeveyn birliktelik durumu, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- Üniversite öğrencilerinin aile aidiyetleri cinsiyet, okudukları bölüm, doğdukları yer, kardeş sayısı, algıladıkları ekonomik durum, ebeveyn birliktelik durumu, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?

- Üniversite öğrencilerinin mizah tarzları ile aile aidiyetleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- Aile aidiyeti ölçeğinden alınan puanların mizah tarzları ölçeğinden alınan puanları yordama düzeyi nedir?

1.3 Araştırmanın Önemi

İnsanların çevresi ile iletişim kurarken kullandığı yöntemlerden biri de mizahtır. Mizah bireylerin girdiği ortamlarda kabul görmesini ve sevilmesini sağlayan etkenlerdendir. Kullanılan mizah sosyal çevresindeki kişilerin bireye karşı olan tutumlarını etkilemektedir. Saldırganca karşı tarafı hedef alan mizah karşı taraftan da benzer bir üslubun gelişmesine sebep olacaktır. Özellikle aile içinde olumlu mizahın sıkça kullanılması aile fertlerinin aileye katılımını kolaylaştıracaktır. Olumlu iletişimin sağlandığı ailelerde bireyler sohbetlere daha rahat katılır ve aileye dâhil olurlar. Her fert içinde bulunduğu aileye dâhil olmak istemektedir bu onların doğuştan getirdikleri bir özelliktir. Nasıl ki bir bebek anne sevgisine ihtiyaç duyuyorsa bireylerinde ailelerine dâhil olma ve ait olma istekleri vardır. Aileler bireylerde her zaman aidiyet duygusunu kazandırmazlar, bazı bireyler ailelerine aidiyet duymakta güçlük çekerler. Kabul edilen bireyler aile içinde kendini daha rahat ifade eder ve ailenin dinamikleri için olumlu katkılar sağlar. Sağlıklı ailelerin özelliklerinden biri olan aileye dâhil olma kişiler üzerinde olumlu tesirler bırakır bu kişiler ailelerine karşı sevecen, kendilerine saygı duyan ve ailelerini ilgilendiren konularda söz hakkı alabilen kişilerdir. Sağlıklı ailelerde yetişen bireyler değişimlere açık yetişir ve önüne çıkan engellerde farklı bakış açıları ile olayları çözümleyebilmektedir. Mizahta insanların olaylarla başa çıkarken kullandığı yöntemlerden biridir. Aile içinde büyük gözüken sorunların mizah ile daha düşük şiddette üstesinden gelinebilir. Mizahın aile içinde ki durumu olumlu etkileyebileceği aşikârdır fakat bu konu hakkında yeterli bir araştırma görülmemiştir. Mizahı olumlu kullanan bireylerin ailelerine daha iyi dâhil olup olmadığı konusunda herhangi bir araştırma yoktur. Bunun yanında bireylerin ailelerine duydukları aidiyetin kullandıkları mizah ile olan ilişkisinin araştırıldığı bir araştırmanın olmadığı görülmüştür. Gerçekleştireceğim araştırma ile bu konu hakkındaki eksikliği bir nebze gidermiş olacağım.

1.4. Varsayımlar

- 1.Çalışmaya katılan katılımcılar soruları içtenlikle yanıtlamıştır.
- 2.Katılımcılara gerekli zaman ve gerekli koşullar eşit şekilde sunulmuştur.
- 3.Araştırma kapsamında kullanılan ölçeklerin amaca uygun olduğu varsayılmaktadır.

1.5.Sınırlılıklar

1. Araştırma çalışmaya katılan iki üniversitenin eğitim fakültesi öğrencileri ile sınırlıdır.
2. Araştırma kullanılan ölçeklerden elde edilen bilgiler kadar sınırlıdır.

1.6.Tanımlar

Mizah: Mizah, insanı söz konusu durumlar hakkında güldürme, eğlendirme ve düşündürme sanatıdır (Yardımcı,2010:1).

Aile: Evliliğe ve kan bağına dayanan çocukların, eşlerin ve kardeşlerin oluşturduğu toplumun içinde bulunan en küçük birliktir (TDK,2018).

Aidiyet: Ait olma, mensubiyet ilişkinlik gibi kavramlarla ifade edilebilen aidiyet, kişinin çevresi tarafından kabul edilmesi, tanınması ve önemli olma ihtiyacı taşımasıdır (Güneş,2018:52).

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Mizah Kavramı ve Tanımı

Mizah; latife, şaka, nükte, hiciv, taş, alay, matrak, dalga gibi mizahi durumları işaret etmek amacıyla kullanılır (Öngören, 1983:39). Latin kökenli olan humor kavramı 16.yy'da uygar dillerde tercümesi mevcuttu, humor İngiltere'de gün içinde kullanılan dilde sonraları ise yazılı eleştirilerde görüldü (Escaprit, 2016:12). Addison insanda mizah bulunur, Home'ye göre insan mizahı yapan kişidir, Ben Johnson ise insanda mizah bulunduğunu söylemiştir (Escaprit, 2016:48). Oxford sözlüğüne baktığımızda tuhaflık, eğlence, komiklik veya şakacılık uyandıran eylem, konuşma ya da yazının niteliği olarak tanımlanmaktadır (Açıkgöz, 2016:24). Arapça bir kavram olan mizah, olayların komik unsur barındıran farklı yönlerini yansıtmaktadır. Henrk Driessen güldürü ile uğraşan isimleri antropologlara benzetmekle kalmayıp fıkraların antropolojik araştırmalar gibi olduğunu söyler (Eker, 2014:110). Mizah bireylerin rahatlamak, iletişim kurmak, ortamı yumuşatmak için kullandığı bir yöntemdir. Gülünç, gülme, gülümsemek Uygurcadan sonra yazılı kaynaklarımızda yer almıştır (Eker, 2014:112). Gülmek mutluluğun dışı vurumudur (Bönsch, 2003:18). Bu yöntem geçmişten günümüze gelmektedir. Mizah duygusu, hayatın anlamlı olmayan eğlendirici yönlerine ilişkin değerlendirmeler yapabilme kabiliyetidir. İyi bir mizah kullanımı için yaratıcı düşünme biçimi gereklidir (Yardımcı, 2010:1). Mizah üzerine yapılan araştırmalar gösteriyor ki mizah kullanımı bireylerin psikolojik iyiliğine ve olumlu kişilik özelliği oluşturmaya yardımcı olduğunu göstermektedir (Yerlikaya, 2003:9). Max Eastman'a göre mizah, insanlık tarihi kadar eski bir kavram olmasına rağmen, insanoğlu bulunduğu dönemin düşünsel şartlarına göre mizahı şekillendirmiş ve çoğu kez mizahı bir alay etme ve küçümseme vasıtası olarak kullanmıştır, en erken mizah tanımlamaları yalnızca sert ve entelektüel bir anlayışla şekillenmiştir (Eastman, 1972:167). Freud mizahı tanımlarken mizahın insanın içindeki üstünlük kurma dürtüsünden kaynaklandığını belirtmiştir. Ruch'a göre mizah kişilik araştırmalarında göz ardı edilmemesi gereken bir konudur ve kişiliğin birçok açıdan kapsamlı bir şekilde anlaşılması için kişilerin sahip olduğu mizah tarzlarının anlaşılması gerekir, mizahi yönden kişiliğin, dışa dönüklük, kontrol odağı, tutuculuk, kaygı, dogmatizm gibi birçok özellik hakkında ipucu verebileceğini

önermiştir (Ruch, 2007: 6). Mizah, komik olanın (ince zeka, mantıksızlıklar, ironi, küçümseme ve iğneleme gibi) bir parçasıdır varoluşun getirdiği uyumsuzlukların bir şekilde idrak edilmesidir bu dar anlamıyla mizah, üstün bir ruhun değil, anlayışlı bir zihnin ürünüdür, şakalar agresif mizahın bir parçası olarak görülemez, alay etme, ince zeka örnekleri gösterme mizah kavramının araçları değildir (Ruch, 2007: 6). Platon gülme eğilimine tereddütle yaklaştığını eserlerinde görebilmekteyiz bunun sebebi ise gülmenin varlığını az değerli bulmaması değil aksine var olan düzeni değiştirebilecek olmasına karşı hissettiği saygıdır (Dönmez, 2016:5). Popüler ve daha basit hayat anlayışının hızlı bir şekilde günümüz dünyasını şekillendiren edebiyat ve sanata dâhil olmasıyla birlikte, eskiden kalma mizah tanım ve içeriklerinin yetersizliği görülmüştür. 18.yüzyıldan itibaren İngilizce bir sözcük olan “humor” tüm batı medeniyetine bu isimle yayılarak daha ılımlı ve karakteristik farklılıklar barındıran bir yapıya bürünmüştür bu oldukça sıra dışı bir gelişmedir (Eastman, 1972; 169-170). Eastman’a göre “Mizah anlayışı” teriminin ortaya çıkışı, modern düşünce yapısının, “komiklik” (eğlenceli olma) kavramına yaptığı en derin katkıdır (Eastman, 1972; 169-170). Eflatuna göre gülme heyecan ve duyguyken Morreall ise gülmeyi eylem ve hareket olarak kabul eder ve gülmenin duygular ile bağlantılı olduğunu savunur (Usta, 2009:20). Divan şairi Nabi mizahı dalından yeni koparılan güle benzetir ve herkese ulaşması gerektiğini ifade eder, mizahın insanları rahatlatması gerektiğine inanır ve kini bitirmesi gerektiğini söyler, Aziz Nesin ise mizahın amacının insanları güldürmek olduğunu belirtir (Yakar, 2013:18). Mizah uyumlu olmayan, içinde karşıtlık olan durumların komik şekilde ifade edilmesi şeklindedir (Sivrioğlu vd.,2016:159). Gülme, sosyal kontrolün önemli unsuru olan ve sözlü kültürün devamını sağlayan fıkranın kullandığı bir özelliktir (Eker, 2014:110). Yalnızca bir olay veya düşünülen üstünde gerçekleşen fıkralarda uzun uzadıya bir anlatım tercih edilmez anlatımın kısa, iki üç cümleli veya tek bir kelime ile dahi olabilmesi, bazı durumlarda bir kelimenin çıkarılmasıyla dahi anlam bozulabilmektedir, fıkranın önemi girişin, gelişmenin olduğu ve nihayetinde sonucun ortaya çıkmasıdır (Eker, 2014:115). Türk mizah tarihinin en önemli temsilcisi olan Nasrettin hoca hukuksuzluğa, insan haklarına karşı yapılan yanlışlara, iktisadi haksızlıklara karşı halkın temsilcisi olmuştur (Eker, 2014:120).

Eker(2014:114) fıkraların dört başlık altında değerlendirmiştir:

1)İnsanı değersizleştiren mekanik bir havaya bürünmesini neden olan durumları, toplumda olan yanlışlıkları ve bireylerin hatalarını eleştiren fıkra aynı zamanda kurnazlığı, beceriksizliği, dolandırıcılığı, cimrilik vb. konuları fikranın kapsamı içine alır. İnsanı robotlaştıran düzenin karşısında eleştirel tavır takınan fıkra ruhun kişilerin hayatını güzelleştirmesini sağlar.

2) Yönetenlere karşı hissedilen olumsuz düşünceler yöneticilere direkt olarak söylenmez burada yönetenlere dolaylı bir şekilde, fıkra yolu kullanılarak eleştiri vardır, halk böylece idare edenlerin karşısına çıkmadan fıkra yoluyla düşündüklerini yöneticilere duyurma imkânına kavuşmaktadır.

3) Dini boyutlarda inanılan yanlış düşüncelerin, yanlış kanıların ve bunu doğru olmayacak şekilde kullanan din adamlarının işlendiği fıkra yönteminde bireyler toplumun içinde olan hukuksuzluğu, haksız uygulamaları Allah ile paylaşır ve ona anlatır.

4)Aile ve ahlaki değerlerin yer aldığı fıkra tipinde bireylerin aile içinde kullandıkları iletişim şekli ve ailenin sosyal çevrede aldığı görevler ve gelecek nesillere taşınan öğretiler fıkralarda değerlendirilir.

Gülmece dilinin yapısı yapılan araştırma sonucunda şiirle aynı dil oyunları ve yapı biçimleri kullandığı gözlemlenmiştir, yapılan çalışma neticesinde insanlar eskiden nasıl güldürülüyorsalar birkaç değişiklik dışında yine benzer şekilde güldürüldüğü görülmüştür böylece mizahın konusu değiştiği fakat yapısının değişmediği ortaya çıkmıştır (Usta, 2009:14). Bu husus gösteriyor ki mizahın da şiir gibi bir yapısının olduğu ve mizahın tesadüfi birkaç kelimenin yan yana gelmesiyle oluşmayacağını kişinin beden dili, konuşurken kullandığı ses tonu mizahın oluşmasında etkili olabilmektedir. Alevi mizahı insanları güldürürken düşündürmeyi ve eğitmeyi amaçlar, bireyleri böylelikle davranış değişikliğine ulaştırmayı hedef belirler (Zelyut, 2016:38). Alevi geleneğinde sözlü iletişim ve muhabbet toplumda önemli yer tutmakta olup dolayısıyla mizah toplumda geniş yer bulmuş ve aleviler sözün hikmetine inanmış kişilerdir. Alevi mizahı bir öykü üzerine kurulmuş olup bakıldığında güldürücü gibi dursa da aslında bireyleri düşündüren hislendiren dramatik bir yapısının olduğu görülmektedir (Zelyut, 2016:38). Gülmece, mizah yıllarca düşünürlerin merak ettiği, üstünde söz söylerken dikkat ettiği, kimi zaman tehlikeli bulunarak dikkat edilmesi gereken bir özellik olduğunu kimi zaman ise

toplumun içinde bulunan cemaatlerin, kurumların birbiri içerisinde kaynaşmasını sağlayan bir unsur olarak gördüğünü tarif etmişlerdir. Bu düşünce aslına bakılırsa iki yönden de doğruluk payı barındırmaktadır. Mizah yolu ile yapılan eleştiriler diğer bireylerin daha önce fark etmedikleri bir olayı fark etmelerini sağlayabilmektedir. Yunanlılar gülmeye neden olan sebebin gülmeye yol açan kanın olduğunu söylemiştir (Usta, 2009:18). 9. yüzyılda yaşamış olan Taberi ise gülmenin insanlarda bulunan kanın kaynaması ile oluşan ve doğal durumdan farklılaşmasını sağlayan, kendisinde heyecan uyandıran bir durum ile karşılaşması veya iştmesi ile oluştuğunu söylemektedir (Rozenhal, 211:Usta, 2009:18). İshak Bin İmran net bir şekilde ortada olmayan durumu gören ruhun yaşadığı şaşkınlık olarak gülmeyi ifade eder(Usta, 2009:18).Filozof mizahı tanımlarken bunun üç olumsuz tarafını anlatmaktadır bunlardan ilki mizahın kişileri hoş olmayan şeyler ile meşgul ettiğidir, örneğin kişilerin eksiklikleriyle yüz yüze getirilmesi, ikincisi insanlar gülerken mantığı elinden kaybettiği için aptal olunduğunu, üçüncüsü Aristoteles ve Platonun üstünlük kuramına göre topluma ait bir davranış olmadığını söylemektedir (Morreal, 1997:121-122; Sivrioğlu vd., 2016:160). Mizahın insanlara kattığı en önemli özellik diğer insanlara uzaktan bakmayı öğretmesidir bu sayede kişiler olumsuz olaylardan eğlence çıkarıp dünyada olup bitenlere karşın tek gerçek önyargısından sıyrılmış olur böylece özgürleşirler (Sivrioğlu vd., 2016:160). Mizahı gelişmiş kişiler olayların üstesinden daha rahat gelebilirler çünkü mizah hissi geniş olan kişiler olaylara daha yönlü bakabilirler, mizah kişilerin olayları dışarıdan izleyebilme yeteneği sağlar ve kişiye nesnel bakabilme yetisi edindirir (Sivrioğlu vd.,2016:160-161). Bireyler kendi başarısızlığına mizahi bakış açısıyla yaklaşabilmesi ulaşmak istediklerinde yalnızca kendini düşünmediği sonucunu ortaya çıkarır fakat egosu fazla bireyler gerçekleşen durumlara nesnel gözle bakamaz ve her başaramadığı şey şahsi bir yanılığ her başardığı durum ise şahsi bir zaferdir. (Sivrioğlu vd.,2016:160).

2.2.Mizahın Dünyada ve Ülkemizdeki Gelişimi

Mizahın gelişimini incelediğimizde ilk olarak eğlence içinde olduğu zamanla şaka, taşlama, nükte, iğne, matrak gibi kavramlar ile yan yana geldiği görülmekteyken, Ortaçağ mizahına baktığımızda izine bağlı olarak mizah kullanımını olabilmıştır, tek tanrılı dinler ise mizahı yasaklayarak mizahı kaldırma yolunu seçmiştir (Güneri, 2008:52). Roma Hatiplik okulunda mizah konusu birinci yüzyılda dile getirilmiş olsa da tarif edilememiştir (Morreal,3: Usta, 2009:17). Antikçağ Yunanlıları gülünç ve

mizahı önemsemiş ve mizah üzerine araştırmalar yapmış ve mizahı faydalı kullanmak için çalışmalar sürdürmüştür, acı-tatlı, ağlama-gülme Antik Çağ Yunanlıları için gülücün temelinde olan yapılarıdır, espri yapılan kişi ağlarken yapan kişi gülmektedir. (Didin, 2016:11). Bebeklerde görülen ilk gülüş antik çağ kaynaklarına göre bebeğin kırkinci gününe denk gelir, bebeğin gülmesi bedenin ruh ile dolmasına kaynak sağladığına inanılırdı ve Aristotates bu durumun insanları hayvanlardan ayıran önemli bir özellik olarak tanılamaktadır (Dönmez, 2016:5). İlk çağlara ait mizah yapıları sözel olduğu için bunların çoğu günümüze gelmeden kaybolmuştur (Yakar, 2013:19). İngiliz mizahının en yüksekte olduğu dönem olan 18. Yüzyılda mizahın girmediği toplumsal alan kalmamıştır bu duruma günümüz için angaje mizah denilebilir(Escaprit,2016:57). İngilizlerin resim alanındaki çalışmaları alışagelen mizah tiplerine uzanır (Escaprit, 2016:12). Sanatçılar ikinci dünya savaşının Avrupa’da ki insanlar üzerinde bıraktığı olumsuz hisleri mizahi bir dil ile anlatmaya çalışmışlardır (Sivrioğlu vd., 2016:159). 18.yüzyılda mizah, sempatinin acı ile birleşmesi olarak vuku bulmuştur, mizahın amacı hayatın akışında insanların farkına varamadıkları aslında uyumsuz olan durumları bulup ortaya çıkarmak olmuştur (Güneri, 2008:52). Türk mizah geleneğinin en önemli unsurlarından biri olan Nasrettin Hoca birçok yönüyle Türk sosyal yapısını ve insan ilişkilerinin kuşaktan kuşağa aktarılmasını sağlayan kişidir. Eker(2014:110)’e göre fıkra okumak tarihin analizi ve senteziyken fıkra halk bilimsel olarak bir kayıttır. Göle maya çalmak gibi bir deyimün günümüze gelmesinin en büyük sebeplerinden biri dilden dile devam eden mizah geleneğinin olmasıdır. Osmanlı mizah gelişimini Halk Edebiyatı ve Divan Edebiyatı üzerine kurmuştur, Hacivat ve Karagöz tiplerini, Kavuklu ve Pişekâr tipleri bu iki kültürün temsilcileridir ve mizah, bu iki tiplerin karşı karşıya gelmesi ile oluşur (Öngören, 1983:64-65). Karagöz halkın ve onun temsilcisi olurken Hacivat lonca öğretilerinden geçmiş divan edebiyatının temsilcileridir, oyunda Hacivat Karagözü sürekli eğitmek çabasında iken Karagözde anlatılanları yanlış anlamakta ısrarcı olmaktadır (Öngören, 1983:64-65). Hacivat ve Karagöz oyuncularını hazır bir metinle oyunu sergilemez doğaçlama şekilde oyunlarını sergilerlerdi. 1.Meşrutiyetin ilanından sonra başa geçen Abdülhamit Karagöz oyunlarını halka yaygınlaştırmak için çok uğraşmıştır ve Abdülhamit döneminde ilerlemeyen batı mizah tarzı Abdülhamit’in tahttan indirilmesi ile 35’i aşkın mizah dergisi çıkarmaya başlamıştır (Öngören, 1983:75). Yakar(2013:13)’a göre

2.Abdülhamit hiciv ve mizaha karşı korku taşıdığından gazeteleri yasakladı (Yakar, 2013:13). Osmanlı da 1870 yılı itibariyle ilk mizah gazetesi yayımlanmıştır, ilk mizah gazetesi Diyojen'dir. Mizahın Avrupalı manada Türk edebiyatına girişi Tanzimat döneminden sonra olur önceleri toplumsal yaşantılar ile ilgisi olmayıp övünç, ağıt, sevgi gibi konuları işlemiştir (Yakar, 2013:3). Cumhuriyet tarihi mizah anlayışı yeni harflerin alınması ve Serbest Fıkрасının alınması ile anlaşılabilir, ikinci dünya savaşı da mizahın değişmesinde etkili olmuştur, hatta Cumhuriyet mizahı savaştan önce ve sonra diye ayırım gösterir desek uygun olacaktır (Öngören, 1983:87-88).

2.3.Mizah Kuramları

Toplumların geçmişten günümüze kadar biriktirdikleri yaşam biçimleri, tarihleri ve manevi değerlerinin arasında mizahta vardır, mizahın herkes tarafından aynı biçimde tanımlanmadığı fakat her bireyin farklı düzeyde mizahı kullandığı bir gerçektir (Didin,2016:4). Wyer ve Collins, birçok farklı durumda, farklı türde uyarılar tarafından ortaya çıkarılan mizah belirleyicilerini kavramsallaştırmak için kullanılabilir genel bir teorik mizah formülasyonu önermişlerdir ortaya konulan formülasyonun yalnızca şakalara ve hikayelere verilen tepkilere değil aynı zamanda, sosyal durumlarda beklenmedik şekilde meydana gelebilecek esprili söz ve olaylara verilen tepkilerin de anlaşılmasında kullanılabileceğini iddia etmişlerdir (Wyer ve Collins: 686). Martin (1998) mizah ve mizah duygusunun arasında bir farkın olduğunu belirtirken mizah teriminin davranış, ifade veya yazılı özellikleri eğlenmeye sebebiyet verirken mizah duygusu daha çok kişilik özelliğini gösterdiğini kişilik psikolojisinin içinde bir kavram olarak görülmesi gerektiğini söylemektedir (Didin,2016:5) Psikoloji alanı çalışmacıları mizah duygusu kavramını bireylerin mizahla ne sıklıkla meşgul olduklarını, mizah tarzlarını kullanırken bireylerin nasıl farklılaştıklarını belirlemek amacıyla kişisel olarak farklılaşan boyutlarını belirlemek için kullanmaktadır (Ruch,1998; Didin, 2016:5).

Martin ve arkadaşları (2003) gerçekleştirmiş oldukları araştırmalar sonucunda mizah duygusunun altı farklı boyutu olduğunu ortaya koymuştur (Didin,2016:6).

1. Estetik bir tepki
- 2.Bilişsel bir tepki
- 3.Bir alışkanlık halini almış davranış biçimleri

4. Tutum

5. Duyguyla ilgili mizah özelliği

6. Bir başa çıkma stratejisi ve savunma mekanizması

Mizah kavramı üzerine yapılan araştırmalar incelendiğinde ortak bir söylem birliğinin oluştuğu gözlemlenmemiştir ve bu konu hakkında tartışmaların sürdüğü gözlenmiştir. Araştırmacıların meşgul oldukları konulardan biri olan insanın neden gülmesi gülme kuramlarının oluşmasına sebebiyet vermiştir ve bu kuramlar üstünlük, uyumsuzluk ve rahatlama kuramı olarak adlandırılmaktadır (Usta, 2005:69; Açıkgöz, 2016:27).

2.3.1. Üstünlük Kuramları

Mizah kuramı arasında en çok bilinen üstünlük kuramıdır burada gülme diğer insanlar üzerinde kurulmak istenen üstünlük duygusunun yansımasıdır ve bu kuramın Platon'a uzandığı bilinmektedir, bir bireyin kendini sandığından farklı algılaması, daha erdemli veya daha akıllı sanması Platon'a göre gülünçtür (Yerlikaya, 2009:17).

Usta(2005:70)'e göre insanın genel isteği yenmek ve güç isteğidir (Açıkgöz, 2016,27). Bireylerin kendilerini diğer insanlardan daha akıllı, çekici güçlü hissetmeleri kendilerini sevindirir, gülmek düşmana karşı ben iyiyim mesajı vermektir, gülmenin bir önemli özelliği de kendisine gülünmesinden korkularak sosyal normlara uyulmasını sağlamasıdır (Yerlikaya, 2009:17). Kuramda karşı tarafa karşı kazanılan galibiyetin verdiği mutluluk ve hazzın başkasının kötü duruma düşmesinin sağladığı eğlencedir (Açıkgöz, 2016:27). Gülmek karşı taraf üstünde kurulan üstünlük ve egemenlik hissidir ve Platon'a göre gülmek ahlaka aykırı, yakışsız bir eylemdir (Räwel, 2017:11). Üstünlük kuramı, temelleri Platon ve Aristoteles zamanında atılan, mizahın açıklanmasında kullanılan en yaygın ve eski kuramlardan biridir bu kurama göre gülmenin temeli, bir insanın kendisini diğer insanlardan üstün görmesi, diğerlerinin zayıflık, hata ve çirkinliklerinin kendisinde bulunmadığından emin olmasına dayanır kişinin böyle bir durumdan aldığı haz mizah ve gülmeye yol açmaktadır (Lintott, 2016: 348).

2.3.2. Uyuşmazlık Kuramları

İlk izleri Cicero ve Kant'ın görüşlerine kadar uzanan uyumsuzluk kuramı, Schopenhauer ile birlikte nihai şeklini almıştır uyumsuzluk kuramına göre, mizah,

insanları şaşırtan, kabul görmüş bir kuralı ihlal eden veya ciddi konuların beklenenden dikkat çekici derecede farklı bir şekilde ortaya çıkmasıyla doğmaktadır (Kulka, 2007: 321). Bu yönüyle şakalar, hiciv, parodi ve karikatürler gibi birçok unsuru içinde barındırmaktadır uyumsuzluk teorisi temel olarak mizahın bilişsel yönünü vurgulamaktadır, uyumsuzluk kuramının, mizah ve estetik kavramları arasında bir bağlantı oluşturduğu da öne sürülmüştür bu görüşe göre estetik zevkin temelleri, uyumsuzlıklardan doğan keyifli durumlar tarafından oluşturulmaktadır (Kulka, 2007: 321). Üstünlük ve rahatlama kuramları, uyumsuzluk kuramını tamamlayıcı kuramlar olarak düşünülmelidir(Kulka, 2007: 321). Mizahi bir durum, algılayıcının beklediği bir olayın birden farklı bir hal alarak doğal düzenin ihlal edilmesiyle oluşur ve kişinin beklentileriyle algısı arasındaki fark sonucu gülme gerçekleşir bu kuramı açıklayan birçok araştırmacı ani gelişen bir olay veya uyumsuzluk algısının fizyolojik olarak gülme davranışını tetiklediğini öne sürmüşlerdir (Kulka, 2007: 327). Yaşar (2010:51)'a göre uyumsuzluk kuramı olayların olağanın dışında gerçekleşmesi ve beklenenin dışında oluşan duruma karşı verilen tepkidir ve gülme eylemi birbiri ile tezat iki durumun veya nesnenin olmasına ya da beklenilmeyen durumun veya nesnenin ortaya çıkmasına bağlı gerçekleşmektedir. Eğlenmek üstünlük kuramında etkin olan en önemli unsurken uyumsuzluk kuramında bu değişmektedir, uyumsuzluk kuramında mizah umulmayan anda insana mantıksız gelen bir duruma karşı gösterilen bir zihinsel tepkidir (Yerlikaya, 2009:20). Artistoteles uyumsuzluğun bir gülme kaynağını oluşturduğunu ilk kez açıklayan kişidir Reotrik adlı eserinde dinleyen konuklara bir beklenti oluşturduktan sonra onların beklemediği bir şeyle onları karşılaştırmaları konuşmacı için iyi bir güldürme yolu olduğunu belirtir (Yerlikaya, 2009:20). Farklı yaşantılar mizahın temelini oluştururken gerçekleşen uyumsuzluk gülmenin temelini oluşturur. Mizahın uyumsuzluk ile ortaya çıktığını belirten düşünürler mizahın ve gülmenin uyumsuzluk durumuna karşı verilen bilişsel bir tepki olduğunu söylemektedir (Yerlikaya, 2009:22). Uyumsuzluk kuramında zihinsel süreçler sonucunda ortaya çıkan tepkiler yer almaktadır. Burada şunu görüyoruz mizahın uyumsuz düşünce ve tutarsız durumlarından veya alışılmış kuralların dışında gelişen durum ya da düşüncelerin birlikte sunulmasından kaynaklanır (Yerlikaya, 2009:20). Yaşar(2010:49) halk edebiyatında olan tekerlemeler ile mizah arasında benzerliklerin olduğunu belirtir bu benzerlik tekerlemelerde anlamca birbiri ile alakasız fakat

birlikte kullanılması ile insanları güldüren ve bu yönüyle uyumsuzluk kuramı ile açıklanabilmektedir.

2.3.3. Rahatlama Kuramları

Rahatlama kuramı, mizahın gergin anlarda bir rahatlama aracı olarak kullanıldığını vurgular. Mizahın baskı ile ortaya çıkan sinirsel enerjinin rahatlama durumunun oluşması için kullanıldığını kuramcılar arasında yaygın olarak savunulmaktadır. Mizah konusunda gülmeye neden olan şiddete karşı konulmuş kurallar ve yasaklardır (Açıkgöz, 2016:28). Freud'a göre cinsel ve saldırgan istekler bilinçdışı olan enerjinin gülme olarak ortaya çıkmasına neden olmaktadır (Yerlikaya, 2009:24). Mizahla ilgili araştırmalar yapan Freud komik, nükte ve mizah kavramları hakkında araştırmalar yapmıştır (Açıkgöz, 2016:27). Freud'a göre bastırılmış cinsel ve saldırgan duyguların komik, ve mizahi bir şekilde ortaya çıkması insanı cesaretlendirir, bastırılmış enerji gülmemize sebebiyet verirken Freud mizahın benliğin dış dünyaya karşı kendisini koruduğunu öyleki bu koruma mizah sayesinde hazza dönüştüğünü söylemektedir (Açıkgöz, 2016:28). Spencer duyuların ve duyguların insanın bedensel hareketlerine yol açtığını ve bu duyuların ve duyuların ölçüsü bedensel hareketlerin ne denli şiddetli olacağına sebebiyet verir (Yerlikaya, 2009:23). Gülme öncesinden biriken sinirsel enerjinin açığa çıkmasına gülerek rahatlamak olarak ifade edilir. Bir konu hakkında getirilen yasak bireylerde onu yapma dürtüsü uyandırır ve bu durum bireyde kendisini ortaya çıkarmamış sinirsel bir enerji olarak gösterebilir (Yerlikaya, 2009:22).

2.3.4. Psikoanalitik Kuram

Freud gülmeyi mizah, espriler ve gülünç durumlar olacak şekilde üçe ayırmıştır ve gülme için bireylerin ruhsal bir enerji taşıdıklarını belirtmektedir (Arslan, 2018:17). Freud üstüne düşünülmesi gereken, yasaklanmış duygular ve fikirler için biriken enerjinin gülünç yolu ile atıldığını söylemektedir (Atabay, 2019:9). Freud mizahın bastırılmış ve gizli yerlerde bulunan düşüncelerin ortaya çıkarttığı bir tepki olduğunu söylemektedir. Bireyler kendilerine konulan yasaklara karşı gülerek tepki de bulunurlar. Bu kurama göre bireylerin çıkmazları, cinsel ve saldırgan istekleri, sosyal çevreden de onay görerek mizah yolu ile dışavurumu söz konusudur (Atabay, 2019:9).

Kline'nin bireysel farklılıkları ele alarak ortaya koyduğu tespitler şu şekildedir (Martin, 1998:Didin, 2016:18).

1. İçinde saldırganlık dürtüsü fazla olan kişiler saldırganlık içeren şakalara daha çok gülmektedir.
2. Cinsellik içeren şakalara daha fazla gülen bireylerde bastırılmış cinsel dürtüler fazladır.
3. Süper egosu gelişmiş olan bireyler savunma mekanizması bastırma olduğu için şakalara gülmezler.
4. Psikopat bireyler bastırma mekanizmasını yok etmeye gerek görmediklerinden esprilere gülmezler.
5. Nüktelerin birçoğunda düşmanca tavırlar olduğundan saldırganlık eğilimi vardır.
6. Nükteler nevrotiktir.
7. Duyguları bastırılan şahıslar genelde karmaşık şakaları tercih ederler.

2.4. Mizah Tarzları

Mizah, kişilerin çevresi ile olumlu iletişim sağlamak için kullanılabilirdiği gibi bazen ise olumsuz ilişkinin doğmasına neden olabilmektedir. Olumsuz mizahın sıkça tercih edilmesi sonucunda bireyler arasında ki çatışmaları artabilmektedir. Saldırgan mizahın sıkça kullanımı ile bireyler arasında soğukluk ve kırgınlıklar ortaya çıkabilmektedir. Olumlu mizahın sıkça kullanımı ile bireyler arasında sıcaklık oluşur. Uyumlu kullanılan mizah sonucunda bireyin kendisinde rahatlatma, iletişime geçtiği kişi de iyi duygular ortaya çıkartmaktadır. Mizahın bir diğer özelliği stres ile başa çıkarken kullanılabilir olmasıdır, kaygılı olan kişilerin mizah ile kaygılarından kurtulabileceği ve rahatlayabileceği düşünülmektedir.

Aşağıda Yerlikaya (2003) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan mizah tarzları ölçeğinin alt boyutları açıklanmıştır

2.4.1. Kendini Geliştirici Mizah

Kendini geliştirici mizah, yaşama dair mizahi bir bakış açısı sürdürme eğilimi, duygu düzenleme ve çeşitli konu ve durumlarla başa çıkmada mizahın kullanımıyla ilgili öğeleri içerir, bu mizah tarzında birey etrafında diğer insanlar bulunmasa bile mizah ile meşgul olabilmektedir tıpkı katılımcı mizah tarzı gibi, uyumlu olarak değerlendirilen bir mizah tarzıdır (Martin vd. 2003: 71).Uyumlu mizah tarzlarından

biri olan bireyin iç dünyasını kapsayan ve bireylerin stres ile başa çıkarken kullandığı bir yöntemdir, bu kişiler olumsuz duyguların üstesinden gelmek için bu mizah türünü kullanmaktadır bu bireyler çevresindekiler ile gülmeyi paylaşmak zorunda değillerdir, bireysel olarak mizahın algılanması bu kişiler için yeterlidir (Yerlikaya, 2009:31). Kendilerine veya başka kişilere duygusal olarak zarar verme amacı gütmemektedirler (Martin vd. 2003: 71). Freud (1928) kendini geliştirici mizah tarzını tanımlarken bireylerin olaylara gerçekçi bakışlarını kaybetmeden yaşayacakları olumsuz duygulardan kaçınmak için kullandığı yöntem olarak ifade eder, bu tarz duygu yönetimin kaygıya, strese, negatif benlik saygısına ve psikolojik sağlıklılığa karşı pozitif yönde ilişkili olacağı söylenebilir (Yerlikaya, 2009:31). Freud kendini geliştirici mizah tarzını, olumsuzluklarla başa çıkmak için kullanılan bir savunma mekanizması olarak görmektedir. Kendini geliştirici mizahta duyguların yönetimi dikkate alındığında kaygı, üzüntü ve hissedilen stresin kullanılan mizah ile olumlu benlik algısına, psikolojik iyilik durumuna olumlu etki sağlayacağı beklenmektedir (Yerlikaya, 2009:30).

2.4.2. Katılımcı Sosyal Mizah

Katılımcı Sosyal Mizah temel olarak, diğer insanlara şakalar yapma, esprili şeyler söyleme, eğlenceli hikayeler anlatma, saldırgan olmayan bir şekilde diğer kişilerle birlikte gülme ve onları eğlendirmedir aynı zamanda, önceki mizah ölçüleriyle birlikte, neşelilik, özgüven, dışadönüklük ve sosyal yakınlık ile pozitif korelasyon, depresyon, kaygı bozukluğu, ciddiyet ve kötü ruh hali ile de negatif bir korelasyon içindedir (Martin vd. 2003:70). Katılımcı mizah tarzı uyumlu kategori içerisinde yer alan bir diğer türdür bu mizah türünde başkalarına zarar vermeden ve kendisi de zarar görmeyecek şekilde ilişkiler kurgulanır ve diğerleri ile bireyin arasında gerçekleşen ilişkiler üzerine odaklanılır (Yerlikaya, 2009:31). Kuiper ve McHale belirli mizah tarzlarının, kişilerin öz değerlendirme standartları ile psiko-sosyal sağlıkları arasındaki ilişkiyi ne derece etkilediğini incelemişlerdir çalışmaya göre yüksek öz değerlendirme standartlarının, daha yüksek ölçüde katılımcı mizaha ve yüksek özgüven ile düşük depresyon eğilimine yol açtığını belirtmişler (Kuiper ve Mc Hale, 2009:373). Bu mizah türünün özellikleri kişileri ve bireyleri onaylayan, bireyler arasında olan ilişkileri geliştiren, hoş gören, bireyler arası bağlılığı arttıran mizahtır; katılımcı mizahı açıklarken olumlu benlik algısıyla, ilişkilerden elde edilen doyumla, dışadönüklükle ve olumlu duygular ile ilişkilendirilmesi şeklinde olacaktır

(Yerlikaya, 2009:31). Özet olarak, bu mizah tarzına yakın olan bireyler sosyal olarak dışa dönük, neşeli, duygusal kararlılığı yüksek ve başkalarının duygularını önemseyen kişilerdir (Martin vd. 2003:70). Mizah, hem kendine hem de başkasına zarar vermeyecek şekilde ilişkiler kurmak ve başlatmak için kullanılır (Suna, 2018:25). Bu bireyler gerilimleri azaltmak, karşı tarafı rahatlatmak, mizahı eğlenmek için bir araç görmektedir. Çevresiyle uyumlu bireyler olan bu kişiler çevresinde sevilen kişilerdir. Bu mizah tarzına yakın olan bireyler sosyal olarak dışa dönük, neşeli, duygusal kararlılığı yüksek ve başkalarının duygularını önemseyen kişilerdir (Martin vd. 2003:70).

2.4.3. Saldırgan Mizah

Saldırgan mizah, iğneleme, alay etme, kişileri eleştirme, manipüle etme ve diğer insanlar üzerinde bırakacağı etkileri göz ardı etme gibi öğeleri barındırmaktadır bu mizah tarzı, uyumluluk ve başkalarının duygu ve düşüncelerinin önemsenmediği ve bireyin üstünlüğünü göstermek için kullanmakta oldukları bir mizah tarzıdır. (Martin vd. 2003: 71). Saldırgan mizahı kullanan bireylerde duygusal dengesizlikler sık görülmektedir aynı zamanda, yüksek erillik öğeleri içeren cinsel ve ırkçı yaklaşımların mizahi olarak kullanılması da yaygındır bu mizah tarzı beklenebileceği gibi, erkekler arasında çok daha yaygındır. Söz konusu mizah ölçeği, öfke ve saldırganlık ile uyumlu bir ilişkideyken, ciddiyet ve ağırbaşlılık ve sorumluluk ile uyumsuzdur (Martin vd. 2003: 71). Saroglou ve Scariot, Mizah tarzları ölçeğini kullanarak, Belçika'daki Fransızca konuşan lise ve kolej öğrencilerinin kişilik özellikleri arasında bir korelasyon oluşturmaya çalışmışlardır saldırgan mizahın, genellikle yüksek özgüvenli ve dışa dönük öğrencilerde görüldüğünü savunmuşlardır (Saroglou ve Scariot, 2002:43). Uyumsuz mizah tarzları kategorisinde yer alan saldırgan mizah, bireylerin yalnızca üstünlük kurmak ve elde edecekleri haz duygusu üzerine odaklanır, bu tarzı kullanan bireyler arzularını gerçekleştirmek için diğer şahıslar üzerinde sosyal olarak etik olmayan bir türde mizahı kullanmaktadırlar (Yerlikaya, 2009:32). Saldırgan Mizah rekabet odaklı toplumlarda sıkça görülmektedir. Kendilerinden daha iyi mevkilerde olan kişilere karşı kıskançlık hissedilir ve başarılar kıskanılır. Saldırgan mizah tarzında amaç karşıdaki kişiyle alay etme ve küçük düşürmedir. Bu bireyler rekabet odaklı, hedefe giden her yol mubahtır anlayışıyla hareket ederler. Karşı tarafın incineceği akıllarına gelmez, gelse dahi bunu umursamazlar. Saldırgan mizah bir bütün olarak değerlendirildiğinde mizahın

diğer şahıslar üzerindeki etkileri göz önüne alınmadan bireyleri inciten veya kendisinden uzaklaştıran ifadelerden kendisini alı koyamadığı türdür, bu tarz öfke ve saldırganlık ile pozitif yönde vicdan ve sağlıklı ilişki ile negatif şekilde ilişkili olduğu söylenebilir (Yerlikaya, 2009:32).

2.4.4. Kendini Yıkıcı Mizah

Uyumsuz mizah kategorisi içerisinde ikinci sırada yer alan kendini yıkıcı mizah kişinin mizahı kullanırken kendi arzularını görmezden gelmesini ifade eder, bu ilişki tarzında kişiler diğer şahısları eğlendirmek ve ilişkilerini geliştirmek için kendisini kötüler ve yerer bu bireyler üzüntülüken duygularını göstermez ve mutluymuşçasına bir tavır sergiler (Yerlikaya, 2009:32). Bu mizah tarzında olan kişiler kendi duygularını önemsemeden karşı tarafı eğlendirmek için kendisini küçük düşürür, kendiyi alay etme yolunu tercih eder. Bunun dışında duygularının üstünü örterek mutsuzken mutluymuş gibi davranması da bu kategorinin içerisine girmektedir. Özsayıları oldukça düşüktür. Marisa L. Kfrerer depresyon tanısı konulmuş katılımcılar ile normal bireyler arasındaki mizah tarzı farklılıklarını incelemiştir yaptıkları araştırmada depresyondaki katılımcıların kendini yıkıcı mizaha daha fazla eğilimli oldukları belirlenmiştir (Kfrerer, 2018:15). Bu mizah tarzını kullanan kişiler oldukça eğlenceli ve espritüel olarak algılandılar da altında yatan sebep düşük benlik saygısı ve bir şeylerden kaçıştır; kendini yıkıcı mizah tarzı psikolojik sağlıklılık ve benlik saygısı ile negatif, kaygıyla ve üzüntüyle pozitif ilişkili olacağı söylenebilir (Yerlikaya, 2009:32). Kendini yıkıcı mizah oldukça fazla kendi kendini aşağılayıcı ve küçük düşürücü şekilde kullanma, kendilerini başkalarının şakalarına maruz bırakacak duruma getirme ve mizahı altta yatan olumsuz duyguları gizlemek için bir savunma ve inkar aracı olarak kullanma eğilimleriyle ilgilidir (Martin vd. 2003:71). Mizahın bu türü, aynı zamanda daha önceki mizah ölçeklerinden oldukça farklı görünmektedir bu mizah tarzı Nevrotizm (duygusal dengesizlik) ile pozitif bir ilişkideyken, uyumluluk ve özgüven psikolojik sağlık, samimiyet, sosyal destekten memnuniyet ve dişilik (kadınsılık) ile negatif bir ilişki içindedir (Martin vd. 2003:71). Aynı zamanda, bu mizah tarzı, depresyon, kaygı bozukluğu, düşmanlık eğilimi, saldırganlık, kötü ruh hali, istenmeyen maskülen davranışlar ile yakın ilişki içindedir (Martin vd. 2003:71). Saldırgan mizah gibi, söz konusu mizah türü de erkekler arasında daha yaygın görülmektedir (Martin vd. 2003:71).

2.5. Aile Kavramının Tanımı

Aile hakkında ki tanımlar kültürden kültüre, toplumdan topluma farklılık göstermekle birlikte aile kavramı sürekli bir değişim içindedir (Gladding, 2016:5). 2016 yılında Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Aile Sosyal Politikalar Bakanlığı ile birlikte geliştirilen aile yapısı araştırması raporunda aile şu şekilde tanımlanmıştır: Yasal yollar ile birbirine bağı olan, kan bağı, evlilik, birbiri üzerinde yükümlükleri ve hakları olan, birlikte yaşayan kişilerin oluşturduğu topluluktur (Zaimoğlu, 2018:3). Aile, eş ve çocuktan meydana gelen en küçük topluluktur. Aileyi tanımlarken Murdock her iki cinsiyetin tekrardan ortaya çıkarıldığı, iktisadi birlikteliğin, çocukların yetiştiği ve eşlerin cinsel olarak birlikteliğinin toplumca onaylanmasını sağlayan birlikteliktir (Şentürk, 2008; Gülmez, 2018:5). Aile kurumunun içinde bulunan bireylerin, tek ebeveynli, çocuklu çocuksuz, geniş aile yapısına sahip olması vb. türlerde olması veya kaç kişi oldukları fark etmeksizin çeşitli değişkenlerin etkisinde olan ve ilişkilerin derecesine göre aile kavramının içinde yer almaktadır (Gülmez, 2018:5). Bireyler ailesinden aldığı kalıtım ile yeryüzüne gelir (Er, 2018:10). Toplumsal açıdan değerlendirdiğimizde aile sosyal normlar ile ilk kez karşı karşıya kalınan ilk kez sosyal normların öğrenildiği ve toplum karşısında nasıl davranacağımızı öğrendiğimiz yerdir. Bireylerin doğduktan itibaren ve ilerleyen gelişim evrelerinde daha da etkisini ortaya koyan, temel ve toplumu ilgilendiren, psikolojik, biyolojik, iktisadi ve sosyalliğini etkileyen kurumun adıdır aile (Oğuzhan, 2018:18). Murdock 250 farklı kültürü olan topluluklar üzerine yaptığı araştırma da aile yapısının toplumun en küçük toplumsal yaşam birimi olduğunu görmüştür (Ersevimi, 2008:20). Aile toplum ile fert arasındaki bağı kuran önemli bir kurumdur. Aile sosyolojisi aileyi tanımlarken evlilik, ebeveyn, akrabalık, çocuk benzeri bir takım birimden meydana geldiğini belirtmektedir (Aydın, 2016:17). Aile geliştirdiği ilişki ve iletişim ile sosyal, iktisadi ve sosyal yönü ile birlik, sosyal yaşam olarak incelendiğinde grup, şahısların isteklerinin yerine getirilmesi bakımından sistematik kurallar olan sosyal bir örgüttür (Zaimoğlu, 2018:3). Sosyal ortamın temeli olan aile çevresel kültürden ve ortamdaki etkilenmiş olsa dahi kendisi içinde ayrı bir sosyal yapıya sahiptir (Demir, 2011;Er,10). Oxford dictionary'e göre aile ev içinde bulunan eş, çocuklar, evin hizmetiyle görevli kişi vb. kişilerin oluşturduğu topluluk ve bunların başında birinin olması şeklinde ifade edilirken, esas aile ise çekirdek aile anne, baba ve çocuklar şeklinde oluşmaktadır (Ersevimi, 2008:19). Aile, insanlığın

devamlı olabildiğini sağlayan, bireylerin toplumsal sürecin oluşturmasını sağlayan, toplumların geçmişten getirmiş ve oluşturmuş olduğu manevi ve maddi özelliklerini bir sonraki kuşağa taşımasını sağlayan, psikolojik, hukuki, sosyal tarafları da olan toplumun parçasıdır (Zaimoğlu, 2018:3). Bell aileyi tanımlarken 4 ayrı tanımı öne çıkarmaktadır birincisi aile fertlerinden birinin aile hakkındaki tanımlamalarına, ikincisi kültürel yaklaşıma, üçüncüsü ise aileyi sosyal bir yapı ve sistemlerin bir parçası olarak ele alır, dördüncüsü ise aileyi toplumun değerleri ile sınırlandıran bir grup olarak ele alır (Nazlı, 2016:17).

2.6. Ailenin Önemi

Aile toplumun en küçük yapı taşıdır fakat en etkili birimdir. Ailenin kendi içinde kuralları ve yapıları vardır. Her ailenin kendi içinde farklı dinamikleri, farklı sistemleri vardır. Sağlıklı bireylerin yetişmesi için aile içindeki dinamiklerin iyi kurulması, karşılıklı sevgi ve saygının oluşturulması oldukça önemlidir. Nazlı (2016:24)'ya göre sağlıklı ailelerde yetişen kişiler sorumluk sahibi, şefkat sahibi ve sıcakkanlı bireyler olurlar. Çocuklar sosyal ortamın bir parçası olduğunu ilk ailede keşfederler ve kendilerine örnek alacakları kişileri belirleme arzusu içinde olurlar bu kişiler genelde aile fertlerinden oluşur (Oğuzhan,2018:19). Bireyler aile içinde buldukları ortamda kendilerine hayat tarzı belirlerler, ebeveynlerini rol modeller olarak alırlar. Çocuklar ailelerinden gördükleri olumlu veya olumsuz düşünce, tutum, davranış gibi biçimleri hayatlarına alırlar. Aile çocuklarının sosyal ortamıyla uyumlu ve psikolojik olarak iyi veya kötü olmasını sağlayan kurumdur (Oğuzhan, 2018:18). Bazı ebeveynler içlerinden gelen onaylayıcı özelliğe sahiptir bu tipte bireyler çevresini yeterli şekilde onaylayan kişilerdir (Gordon, 2011:37). Çocuklarına karşı kabullenici bir tutum sergileyen ebeveynler aile sisteminin sağlıklı işlemesi için oldukça önemlidir, bireyler kabullendiği ortama bağlılık ve aidiyet hisseder. Kabullenicilik toleranslı olabilme, iç huzur ve bireyin kendisiyle alakalı hislerinin dışarıdan gelenlere karşı bağımsız olabilmesidir (Gordon, 2011:37). Bu tarz kişiler çocuklarına güven, huzur ve aidiyet hissini hissettirmekte başarılıdır ve bu bireylerin sosyal çevresi ile daha uyumlu oldukları bilinmektedir. Stephen ve arkadaşları yaptıkları çalışmada sosyal desteğin kronik çevresel stres etmenlerini nasıl hafiflettiğini incelemişlerdir çalışma sonucunda sosyal destek, bireylerin olumsuz psikolojik durumlara ve stres faktörlerine maruz kalmaları durumunda bir tampon vazifesi görmektedir, çevrelerinden yüksek seviyede destek gören kişiler

karşılaşabilecekleri kötü durumlar karşısında çok daha dirençlidirler, sosyal destek çoğunlukla kişinin aile ve arkadaşlarından gelmektedir (Leopore, Evans ve Schneider, 1991: 900). Ebeveynler çocuklarına her zaman aynı duyguları beslemezler bazen onları onaylarken bazen onları onaylamazlar (Gordon, 2011:35). Bu onay o derecede önemlidir ki bireylerin sosyal çevresiyle yaşadığı olumsuzlukların üstesinden gelmeyi daha kolaylaştırır. Popenoe'a göre, modern dünyada aile kavramının çöküşü oldukça önemli bir olaydır, Tarihsel olarak uzun süreçler sonucunda bulunduğu noktaya gelmiş olan aile biriminin zayıflaması, zaman içinde aileler içerisinde görülen değişimlerden çok daha önemli bir problem oluşturmaktadır (Popenoe, 1993: 539). Aile insanın hayatının anlamlandırmasını sağlayan ortamdır. Ailelerin en önemli özelliklerinden biri içinde buldukları kişilere güven veya güvensizlik oluşturmalarıdır. Güven hissi emniyette olma duygusu oluşturmada, çocukların aileleri içinde hissedecekleri ilk duygu güvenidir (Güneş,2018:97). Ülkemizde aile kavramı oldukça önemlidir. 2010 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen Aile Değerleri Araştırması raporu sonuçlarına göre Türkiye'de aile bireylerine olan güven çocuklarda %97,2, eşlerde %95,9, anne-babada %93,1 kardeşlerde %92 olarak bulunmuştur (TAD, 2010:141). Evlilik sürecinde önceden getirilen toplumsal normlar ile bireylerin kişisel özelliklerinden getirdiği farklılıklar ile yeniden tasvir edilerek karşılıklı bir aile yapısı inşa edilir. Evlilik her toplumda var olup hala geçerliliğini korumaktadır. Aile her toplumda farklı kuralları olsa da her toplumun aileye yüklediği anlamlar önemlidir. İnsanda var olan anne baba olma özelliği biyolojik yeterliliktir fakat iyi bir anne baba olmak ise öğrenilmesi gereken bir husustur, iyi bir anne baba olmak bir meslek bir sanat bir beceri olarak tarif edilebilir (Yeşilyaprak, 2015:60). Meslek veya sanat uzmanı olmak için uzun süreli bir eğitim, bilimsel çalışmalar yapmak, zaman harcamak gerektirmektedir fakat bu da yetmiyor üstüne yeterliliği sorgulayan birçok sınavlar yapılmaktadır, meslek sahibi olmak için bunlar istenirken anne babalık müessesesi için hiçbir koşul istenmemektedir ve anne babalar süreç içinde birçok şeyi öğreniyor ve bu eksikliklerin sonuçlarını yalnızca yetişen bireyler değil bütün toplum ödemektedir (Yeşilyaprak,2015:60).

2.7. Aidiyet Kavramı ve Tanımı

Kişilerin bir grup ile bütünleşmesi, o grup için önemli olduğunu hissetmesi bireylerin aidiyet duygusu hissetmesini sağlar. Bireylerin bir grup içinde kurdukları pozitif

ilişki, iletişime katılması, fikir sunması ve grubun bir parçası olması o kişilerin o grubun bir üyesi olmasını sağlar böylelikle aidiyet duygusu oluşmaya başlar. Aidiyet bireylerin yalıtılmışlık, yalnızlık yaşantılarına karşı ruh sağlıklarını koruyan bir işlev görür. İnsanları yalnızca birey olarak değerlendirmek doğru olmaz, dünyayı incelediğimizde 7,5 milyon insanın yaşamını idame ettirdiğini görmekteyiz bunun yanında birçok devletin olduğu, birçok kültürel farklılığın olduğu, çeşitli dinlerin, farklı mesleklerin vb. grupların olduğunu görmekteyiz (Myers,2015:267). Aidiyet hissinin ilk tadıldığı yer olan aile kişilerin hayatla olumlu bir bağlanma kurabileceği ilk yerdir. Ailesi tarafından güvenilen ve aileye dâhil edilen bireyler çevresi ile iletişim kurarken aidiyet hissi karşılanmamış olanlara karşı daha öndedir. Bazı çocuklar ailesi tarafından kabul gören, değerli hissettirilen bireyler olurken bir diğeri ise onaylanmayan, evin istenmeyen kişisi olarak ortaya çıkabilmektedir. İnsanlar sosyolojiye göre sosyal hayvanlardır ve ait olma güdüsü ile yaşarlar eğer ait olma ihtiyacı karşılanırsa saldırgan tutumlarda azalma mutlu olma eğiliminde artış olur (Myers,2015:394). Düşündüğümüzde bu grupların insanların üstündeki etkisini yok sayamayız. Her birey kendi grubuna ait olmak hisseder ve kendi gruplarını etkilerler, fanatik bir futbol taraftarı kendisi ile aynı takımı tutan kişi ile yakınlık kurmak ister. Marvin Shaw (1981) grubu, birbiriyle etkileşen ve birbirini etkileyen iki ya da daha fazla kişi olarak tanımlamıştır (Myers,2015:268). Bireyler kişisel alanın yanında sosyal alan içinde de var olma eğilimindedir, sosyal çevre bizlerin kendimize karşı olumlu duygular taşımamız için oldukça önemlidir. İş ortamı, aile ortamı, arkadaş ortamı bizlerin pozitif duygular beslememize faydalı olurlar. Dünyanın her yerinde yaşayan bireyler çevresiyle, iş ortamıyla, arkadaş çevresiyle, dışlama yöntemini kullanır, bireyler kendisinden uzak durulduğunda, ortama dâhil edilmediğinde, dışlandığında bu duruma karşı negatif duygular besler, özellikle kadınlarda dışlanmaya karşısında depresif, kaygı gibi durumlar oluşur (Myers,2015:394). Williams ve dört meslektaşı planladıkları bir günde diğer dört arkadaşı tarafından dışlanacağı bir etkinlik tasarlamıştır bu etkinliğin eğlenceli bir etkinlik olacağını düşündükleri halde bu sahte dışlama geçici bir endişe, kaygı ve paranoya gibi sancılı bir duruma sebebiyet verdi ve çalışma ruhunun kırılmasına neden oldu, anlaşılan odur ki kuvvetli olan aidiyet gereksinimiz engellendiğinde hayatımız da ki huzurun kaçmasına sebep olmaktadır (Myers,2015:394). İnsan taşıdığı özelliklerden dolayı bir yere ait olma duygusuyla dünyaya gelir ve bu özellik onu bir gruba dâhil olmaya

zorlamaktadır. Her birey düşüncelerini, hislerini diğer insanlara anlatmak ve onaylanmak ister, aidiyet hissinin ilk tadıldığı yer bireylerin ait oldukları aile ortamıdır. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisini ele aldığımızda aidiyetin temel ihtiyaçlar içinde olduğunu görmekteyiz. Bireylerin aileleri ile kurdukları aidiyet onların geleceğe umutlu bakmalarına kendi öz benliklerine karşı saygılı olmalarına, çevresindeki olaylara karşı daha pozitif yönde bakış açısı kazandırmaktadır. Gruplar bireylerin aidiyet hissetmesini, iletişim kurmasını başarmak ve sosyal kimlik edinmek gibi birçok ihtiyacının karşılanmasını sağlamaktadır (Johnson ve diğerleri,2006: Myers, 2015:268). Bireylerin aile içinde gösterdiği ilişki biçimi bireyin diğer alanlarında, diğer insanlara karşı gösterdiği davranışlar için yol göstericidir (Kızmaz, 2006; Uslu, 2012; Saki,2018). Nancy Ross toplumsal aidiyet ve birey sağlığı üzerine yaptığı çalışmada, bir topluluğa ait hissedenden ve diğer insanlarla etkileşim halinde bulunan bireylerin fiziksel ve ruhsal olarak daha sağlıklı olduklarını belirtmiştir, toplumsal bağların yanında, grup, arkadaş ve dinsel aidiyetlerin de kişi sağlığı üzerine olumlu etkilerinin görüldüğü çalışma sonucu ortaya çıkarılmıştır ayrıca sosyal ilişkilerdeki zayıflığın birçok sağlık problemiyle de ilişkili olabileceğini vurgulamıştır (Ross, 2002: 38). Russel ve arkadaşları insanların diğer insanlarla kurdukları sosyal ilişkilerin, temel bir ihtiyaç olarak kabul edilen aidiyet duygusunun yerini tutmadığını söylemiş, aile veya herhangi bir sosyal gruba aidiyet hissetmeyen kişilerin yalnızlık hissinin üstesinden gelemediğini ve zayıf kaldığını iddia etmişlerdir, genel olarak bu tip bireylerin yalnızlığının sosyal temas eksikliğinden çok samimi aidiyet ilişkileri kuramamaktan kaynaklandığını düşünmüşlerdir (Russell, vd., 1984: 1319).

2.7.1. Grup Aidiyeti

Grup ortak amaç ve hedefler için bir araya gelen kişilerin oluşturduğu topluluktur İnsanlar sosyal ortama dâhil olma hisleri taşırlar, katıldıkları gruplarda aidiyet hissini tadarsalar bu onlarda gruba karşı olan muhabbeti arttıracaktır ve kişi de değerlilik hissi doğuracaktır. Aidiyet ihtiyacı bireyleri bir ortama girmeye iten duygudur (Alptekin,2011:35). Yapılan çalışmalar sonucunda kişilerin grupların içinde bireysel olarak olduklarından farklı oldukları görülmüştür, böylece grubun bireyler üzerinde etkili olduğu ortaya çıkmıştır bu durum kişileri bir grubun içinde kendilerini hissetme ihtiyaçları olduğu içindir (Alptekin,2011:35). Bireyler birkaç gruba birden aidiyet hissedebilirler, bu siyasi gruplar, futbol takımları, okul arkadaşları vb. gruplar

olabilmektedir. Aile bağlarının kişilerin hayatları üzerinde doğrudan etkili olduğunu bu tip bağlardan uzak insanların hayatlarındaki bu boşluğu çeşitli duygusal mekanizmalarla doldurduğunu savunmuştur, aile bağları zayıf gençlerin radikal siyasi hareketlere eğiliminin, aidiyet hissini bir şekilde dışa vurumu olarak yorumlamıştır (Baumeister ve Leary, 1995: 500). Bir yaştan sonra sosyal çevresi genişleyen kişi kendisini oyun oynadığı arkadaş grubuna, milli değerleri öğrendikten sonra kendisi ile aynı soya sahip olanlarla, dini inancı öğrendikten sonra kendisi ile aynı inanç sistemine sahip olduğu bireyler ile aynı gruba dâhil olduğunun farkına varır (Aydın, 2018:27). Barbara ve arkadaşları ergenlik dönemindeki gençlerin grup aidiyetlerini incelemişlerdir, akranların grup aidiyet anlayışı, bir gruba bağlı olmanın önemi ve grup bağlılığı gibi üç farklı yönüyle grup aidiyeti incelenmiştir gençlerin bir gruba aidiyet hissettiklerinde davranışlarının bu gruba göre şekilleneceğini belirtmişlerdir (Newman, Lohman ve Newman, 2007: 241). Çalışmanın sonuçlarına göre bir grupta kızlar daha içselleştirilmiş problemler yaşarken erkek katılımcıların daha dışsal davranış problemleri gösterdikleri belirtilmiştir ve grup aidiyeti olan kız ve erkek katılımcıların ruhsal sağlıklarının daha iyi olduğu görülmüştür, bir gruba mensup olmanın kesinlikle bir grup aidiyeti oluşturmayacağı da belirtilmiştir ayrıca bir gruba mensup gençler daha az içsel problemlere sahip olsa da dışsal problemler açısından bir gruba mensup olamayanlardan çok fazla farklılaşmamaktadırlar (Newman, Lohman ve Newman, 2007: 255-259).

2.7.2. Toplumsal Aidiyet

İnsan bireysel yaşantısının yanında bir de sosyal ortamda hayatını sürdürmektedir. Toplumsal yaşam bireyler için vazgeçilmesi mümkün olmayan bir yaşamdır, insan bulunduğu çevreden toplumsal normlardan ayrı hayatını idame ettirememektedir, insan toplumun hissiyatını bulunduğu ortamlardan hissederken topluluk bilinci ile gelişim sergilemektedir (Aydın, 2016:13). Bireyin kendisini bir ortama ait hissetmesi yalnızca bireysel olarak ele alınamaz bu durumun sosyal bir boyutunu göz önünde tutmak gerekir, çevredeki davranışların durumu bireyi kapsayıcı veya kişiyi reddeden bir tavırdaysa kişinin ortama aitlik duygusu yaşanan duruma göre farklılık gösterir, bireyin bir ortama aitlik duyma hissi sosyo-mekansaldır (Uysal, 2014:201). İnsanların geçmişten günümüze yalnız yaşadığı bir sistem görülmemiştir aksine insanlar hep bir topluluk halinde yaşamışlardır, Alfred Adler, insanların birlikte yaşamasının zorunlu olduğunu ve toplumsal yaşamın eski dönemlerden bu yana

bireyler arasındaki ilişkiyi düzenlediğini söylemektedir (Aydın, 2016:14). Aidiyet yalnızca bireysel ve dışlanmış olarak anlaşılmamalı, onlar ve biz arasında olan sınır bizden onları ayırma işi aidiyeti sorununun önemli unsurudur, aidiyet politikasının iki durumu vardır, birincisi bir ortama kesinlikle ait olunmasıdır ikinci durum verilen izin ölçüsünde sınırları olan aidiyettir, reddetme, baskılamak benzeri toplum olayları bunun sebebidir (Uysal, 2014:201). Sosyolojiye göre insanlar toplumsal birer hayvandır sözünü sosyal psikoloji raflarında görebiliriz, bu sözün açıklaması bireylerin hayatlarını çevresindeki diğer insanlar ile ilişki içinde olduğu ve yalnızca kendi ailesi ile değil ailesi dışında bulunan diğer kişiler ile iletişim içinde olmasındandır (Aydın, 2016:15). İnsanoğlunun hayatını devam ettirebilmesi için oluşturulan totem, kanun, eğitim, normlar, toplum yaşamında bulunan ihtiyaçların giderecek ölçüde olmalı, bireyler ihtiyaçları için gerçekleştirdikleri her eylem toplumsal yaşantıyı oluşturmak için attığı bir adımdır ve topluluk hissi ve farkındalığı ile oluşan her durumda aidiyet olgusunu görebiliriz (Aydın, 2016:15).

2.7.3. Aile Aidiyeti

Çocukluk yıllarında aile üyeleriyle olumlu ilişkiler kuran çocuklar öğrenim gördüğü kuruma, yaşlılarına daha iyi ve daha sağlıklı bir aidiyet duygusu hisseder (Belenardo,2001. Saki,2018). Cüceloğlu (2016:24) çocukların ailesine karşı hem özgür hem de ait olmak istediklerini belirtir, çocuklar bazı davranışları kendileri yapmak isterken bazı davranışlarda ebeveynlerinden yardım isterler. Bakıldığında herkes bir gruba ait olmak ister ve hem bağımsız hem de ait olma isteği hayatın önemli dengelerindendir, insanın ikisine de ihtiyacı vardır, bireyler hem ailesine hem sosyal çevresine ait olmak hem de özgür olmak ister. İnsanların sosyal yaşamda anlam bulma ihtiyaçları onlar için önemlidir. Bireyin gerçekte anlam bulma olgusu içinde olduğunu gösteren nedenlerden biri işine, bulunduğu kültüre ve ailesine yönelik hissettiği aidiyet duygusudur (Mavili, Kesen, Daşbaşı, 2014:30). Aidiyet bireyin bulunduğu ortamdaki kişilerin, bireyin her alanına müdahil olması ve bu bireyin karşı tarafın yönetiminde olduğu anlama gelmez (Güneş, 2018:23). Sağlıklı ailelerde yetişen bireylerin birbiri ile iletişim kurarken bastırılma, yok sayılma, fikirleri önemsenmeme gibi bir durumla karşılaşmazlar bizzat aile içindeki kararlara katılırlar. Sağlıklı aile ortamında yetişen bireylerin çevresi ile ilişki kurarken sağlıklı ailelerde yetişenlere oranla daha iyi olduğu bilinmektedir, ailesi tarafından istekleri yok sayılarak büyüyen bir birey hayatın zorlukları karşısında neler

yapacağını bilemez ve muhtemelen ailesinden öğrendiği iletişim biçimini ileriki kuşaklara aktaracaktır ve bu bir kuşağın daha sağlıklı yetişmesi olacaktır. Anne babayla kurulan sağlıklı iletişim çocuğun hem bu günü için hem de geçmişi için vazgeçilmez izler bırakır. Psikiyatrist ve veya psikoterapistlere başvuran bireylerin ortak geçmişlerine baktığımızda şu husus dikkatimizi çekmekte, bu bireyler küçük yaşlarda ailelerinden gerekli sevgi ihtiyacını karşılayamamış olanlardır, çocuklar anne babasının veya bakıcısının kucağında hissettiği dokunuş, bakış çocuğun beynindeki bölümler harekete geçirir ve gelişim salgıları üretime geçer (Cüceloğlu, 2016:23). Bu durumda şunu görüyoruz sevilen çocuk zihnen gelişimi iyi seyirde sağlanmaktadır ve gelişim süreci sağlıklı bir şekilde ilerlemektedir. Her bireyin doğuştan getirdiği bir özellik olan ait olma isteği ilk ailede başlar. Aile bireylerin ait olma hissini kazandığı yerdir. İnsanlar sosyal bir canlıdır bu nedenden ötürü bir grubun parçası olma isteği onların vazgeçilmezidir. Aileleri tarafından saygı duyulan, fikirleri önemsenen bireyler ailelerine karşı daha fazla aidiyet hissederek. Aile içinde sorumluluk alan çocuklar ailenin bir üyesi olduğunu ve kendisinin o ailenin bir parçası olduğunu hissederek. Güneş'e (2018:20) göre aidiyet temel, yaygın ve insani ihtiyaçtır. Yapılan araştırmaya göre aile aidiyeti yüksek gençler daha yüksek özgüvene sahiptir aynı zamanda aile aidiyeti gelişmiş gençlerin okul ve çevreye de kolay uyum sağladığı ve araştırmacılara göre ailelerinde yüksek özgüven geliştirerek büyüyen gençler gerçek hayatta daha dışa dönük olabilmekte, okul ve diğer sosyal aktivitelere daha sık katılmaktadırlar (Chubb ve Fertman, 1992: 392). Türk toplumunda geçmişten getirilen ataerkil tutum günümüzde yavaş yavaş kırıldığını görmekteyiz bu da bizleri umutlandırıyor bunun da çocukların aileye katılımına olumlu etki sağlayacağı ve böylelikle aidiyet gelişiminin daha sağlıklı olacağını göstermektedir. Bireyler aile ortamı içinde birlikte uyum içinde yaşamaları durumunda sağlıklı bir aile olurlar. Aile içinde kurulan duygusal bağ aidiyet duygusuyla birlikte pek çok durumun üstesinden gelebilme yeteneğine kavuşturur, aidiyet kuramayan çocuklar da gece altını ıslatma, tırnak yeme gibi davranışlara görülmektedir (Güneş, 2018:20). Küçük yaşlarda aidiyet hissi sağlıklı düzeyde gelişen bireyler yetişkinliklerinde de sağlıklı aidiyet kurarlar denilebilir. Karşılıklı iletişim kurabilen, fikir sunabilen bireyler ailelerine aidiyet hissederek. Güneş (2018:19)'e göre kız çocukların erken yaşta erkek arkadaşı edinme ve erkeklerin kendilerini olmadıkları kişi olarak göstermeye çalışma sebebi aidiyet yoksunluğudur.

Sağlıksız ailelerin temel özellikleri sınırları belirgin olmayan, karşılıklı saygının olmadığı ve birbirine karşı tahammülün olmadığı ailelerdir. Sağlıklı aileler birbiri ile benzer özellikler gösterirler, önlerinde duran sorunlara karşı gereksiz reaksiyonlar göstermek yerine yerinde ve gerçekçi planlar yaparak önüne bakarlar (Gladding, 2015:32). İnsanlar yaygın olarak toplumdaki diğer bireylerle ilişki kurmak ve bunu sürdürmek istemektedir kişilerarası etkileşim yoluyla insanlar hayatta kalır, gelişir, diğerleriyle ilişki kurma ihtiyacı insanların biyolojik ve psiko sosyal süreçlerde, davranışlarını olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilmektedir (Hagerty, vd., 1996: 235). Aile bireyleri arasındaki güçlü bağlar ve aidiyet, insanın geri kalan hayatına bir temel oluşturması açısından önemlidir (Hagerty, vd., 1996: 235). Yapılan çalışmalara göre aidiyet duygusu insanların hem psikolojik hem de sosyal işlevselliğini yakından etkilemekte ve yüksek aidiyet duygusu kişinin birçok alanda işlevselliğini arttırmaktadır (Hagerty, vd: 242). Anant aidiyet üzerine yaptığı çalışmalarda aidiyet ile kaygı bozukluğu arasında negatif bir ilişkinin olduğunu savunmuştur (Anant, 1967:395). Sağlıklı bireylerin yetişmesi için aile içindeki dinamiklerin iyi kurulması, karşılıklı sevgi ve saygının oluşturulması oldukça önemlidir. Hagerty, Lync-Sauer, Patusky, Bouwsema ve Collier'in geliştirdikleri kuramsal modele göre, diğer insanlar ile ilişki kurma ihtiyacı ile sağlık arasında açık bir ilişki vardır, ilişki kurma ihtiyacının spesifik bir süreci olan aidiyet duygusunun psikolojik sağlık ve toplumsal refahın oluşumu açısından oldukça önemli bir faktör olduğunu vurgulamışlardır (Hagerty, vd., 1992: 176).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Gerçekleştirilen çalışma da üniversite öğrencilerinin mizah tarzları ile aile aidiyetleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında nicel araştırma yöntemlerinden olan korelasyon ve regresyon teknikleri kullanılmıştır. İlişkisel araştırma yöntemi ilişkileri ve bağlantıları inceleyen araştırma yöntemidir (Büyüköztürk vd.,2016:24). İlişkisel tarama modeli iki veya daha çok değişkenin birlikte değişimi ve derecesini belirlemeye çalışan araştırma modelidir.

3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Çalışmanın örneklemini 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılı İstanbul İlinde bulunan Sabahattin Zaim Üniversitesi ve Marmara Üniversitesinde okuyan 259'u kız 81'i erkek öğrencisi olmak üzere toplamda 340 Eğitim Fakültesi öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma da uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini İstanbul ilinde bulunan üniversite öğrencileri oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Gerçekleştirilen çalışmada verileri elde etmek için "Kişisel Bilgi Formu", Yerlikaya(2003) tarafından Türkçeye uyarlanan "Mizah Tarzları Ölçeği", Mavili, Kesen ve Daşbaş tarafından geliştirilen "Aile Aidiyeti Ölçeği" kullanılmıştır. Aşağıda verileri elde etmek için kullanılan ölçek ve formlar hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

3.3.1. Kişisel Bilgi Form

Demografik bilgileri elde edebilmek için araştırma kapsamında öğrencilere sorular kapalı uçlu sorular yöneltmiştir. Kişisel Bilgi Formunda cinsiyet, bölüm, doğum yeri, kardeş sayısı, aile gelir düzeyi, ebeveyn birliktelik durumu, ebeveyn eğitim durumu soruları yöneltmiştir.

3.3.2. Mizah Tarzları Ölçeği

Mizah tarzları ölçeği Martin ve arkadaşları (2003) tarafından geliştirilmiş mizah tarzlarını belirleme çalışmasıdır. Türkçeye uyarlaması Yerlikaya (2003) tarafından

yapılan mizah tarzları ölçeği 32 sorudan ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır. 4 alt boyu kategorisinde iki uyumsuz ve iki uyumlu mizah tarzları bulunmaktadır. Kendini geliştirici Mizah ve Katılımcı Sosyal Mizah tarzı uyumlu, Saldırgan Mizah ve Kendini Yıkıcı Mizah uyumsuz kategoride yer almaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 7 en yüksek puan 56 şeklindedir. 7’li likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır ve şu şekilde sıralanmaktadır, 1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Biraz Katılmıyorum 4) Kararsızım 5) Biraz Katılıyorum 6) Katılıyorum 7) Tamamıyla Katılıyorum. Kullanılan ölçek mizah tarzları ölçeği alt boyutlarına Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı Katılımcı Mizah için, 0,74, Kendini Geliştirici Mizah için, 0,78, Saldırgan Mizah için 0,69 ve Kendini Yıkıcı Mizah için 0,67 olarak bulunmuştur. Yerlikaya tarafından Lise öğrencileri üzerinde yürütülen başka araştırmada iç tutarlılık katsayısı 0,63 ile 0,75 arasında bulunmuştur. Bu araştırma kapsamında ortaya çıkan sonuçlar üzerinde ölçeğin güvenilirliği yeniden hesaplanmış ve alt ölçekler sırasıyla 0,78, 0,83, 0,64 0,65 olarak bulunmuştur.

3.3.3. Aile Aidiyeti Ölçeği

Aile Aidiyeti Ölçeği Mavili, Kesen ve Daşbaş (2014) tarafından geliştirilmiş bir ölçektir. Aile Aidiyeti Ölçeğinin amacı kişilerin ailelerine karşı hissettikleri aidiyetlerinin belirlenmesi yönünde bir ölçeğin geliştirilmesidir. Ölçek Konya ilinde bulunan farklı üniversitelerde öğrenimini devam ettiren 1579 öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Ölçek 17 maddeden oluşmakta olup 5’li likert tipi bir ölçektir. Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı aile aidiyeti ölçeğinin tamamı için 0,94, Kendilik aidiyeti alt boyutu için 0,93, aile aidiyeti alt boyutu için 0,82 olarak hesaplanmıştır. 17 maddeden oluşan ölçeğin 2 alt boyutu bulunmaktadır bunlar kendilik aidiyeti ve aile aidiyeti şeklindedir. Kendilik aidiyeti bireyin ailesine karşı hissettiği aidiyet, aile aidiyeti ise ailenin bireye hissettirdiği aidiyet olarak adlandırılmaktadır. Ölçek maddelerinin 13’ü olumlu 4’ü olumsuz şeklindedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 17, en yüksek puan ise 85’tir, puan yükseldikçe aileye duyulan aidiyet hissi yükselmektedir. Ölçekte 5’li likert tipi değerlendirme bulunmaktadır. Ölçek maddeleri 5-Tamamen Katılıyorum, 4-Katılıyorum, 3-Kararsızım, 2-Katılmıyorum, 1-Tamamen Katılmıyorum, şeklinde puanlanmıştır.

3.4.Verilerin Toplanması

2018-2019 Eğitim Öğretim Yılında Sabahattin Zaim Üniversitesi ve Marmara Üniversitesinde öğrenim gören üniversite öğrencilerden veriler toplanmıştır. Çalışmanın güvenilir şekilde olabilmesi için öğrencilere verilerin gizli tutulacağı ve kimlik bilgilerinin gerekmediği konusunda bilgi verilmiştir. Öğrencilerin anket çalışmasını yanıtlama süreleri ortalama 20-25 dakika arası sürmüştür. Toplamda 348 veri toplama aracı değerlendirme sürecine dâhil edilirken uygun olmayan 8 tanesi değerlendirme dışına çıkarılarak toplamda 340 verinin analizi yapılmıştır.

3.5.Verilerin Analizi

Veriler SPSS 22 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Kullanılan tekniklerin tespiti ve verilerin dağılımının normalliğine bakmak için ölçeklerin alt boyutlarının basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. Alt boyutların değerlendirilmesinde 2 değişkenli ölçmeler için T testi 2'den fazla değişkenli ölçmeler için Anova testi tercih edilmiştir. Tek yönlü varyans analizi (ANOVA)sonucuna göre gruplar arasında ortalamaların anlamlı şekilde farklılaştığı durumlarda hangi post-hoc tekniğine karar vermek üzere Levene's testi yapılmış olup grup dağılımlarının varyansların homojenliği araştırılmıştır. Varyansların homojen olması durumunda Scheffe testi, homojen olmadığı durumlarda Tamhane's T2 testi yapılmıştır. Çalışma kapsamında uygulanan ölçeklerin ortalamalarının dağılımlarının normalliği tespit edilirken ölçeklerin çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiş ve bu değerlerin -1,5 ile +1,5 aralığında normal dağılım gösterdiği saptanmıştır (Tabachnick ve Fidell, 2013).

Aile Aidiyeti Ölçeğinden alınan toplam ve alt boyutları puanları ile Mizah Tarzları Ölçeği alt boyutlarından alınan puanlar arasındaki ilişkiyi test etmek için Pearson Korelasyon Analizi yapılmıştır. Ölçeklerden alınan puanların ilişkisinin anlamlı olduğu durumlarda Linear Regresyon Analizi yapılarak etki derecesi ölçülmüştür.

Bulguların istatistiksel analizinde anlamlılık düzeyi %95 anlamlılık düzeyinde $p<0.05$ anlamlılık düzeyi temel alınmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde çalışmanın neticesinde ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir. Araştırma kapsamında çalışmaya katılan kişilerin demografik bilgilerine ilişkin frekans ve yüzde değerleri paylaşılmış olup çalışma kapsamında oluşturulan hipotezlerin kapsamlı şekilde analizi gerçekleştirilmiştir.

4.1. Demografik Bulgular

Tablo 4.1: Katılımcıların Cinsiyet Durumu İçin Frekans ve Yüzdeler Değerleri

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Kız	259	76,2	76,2	76,2
Erkek	81	23,8	23,8	100,0
Total	340	100,0	100,0	

Tablo 4.1'e göre örneklem grubuna ait katılımcıların 259'u (%76,2) kız öğrenci kategorisinde; 81'i (%23,8) erkek öğrenci kategorisinde bulunmaktadır.

Tablo 4.2: Katılımcıların Öğrenim Gördüğü Bölüm Durumu İçin Frekans ve Yüzdeler Değerleri

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
PDR	146	42,9	42,9	42,9
Resim İş Öğretmenliği	65	19,1	19,1	62,1
Fen Bilgisi Öğretmenliği	35	10,3	10,3	72,4
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	57	16,8	16,8	89,1
İngilizce Öğretmenliği	37	10,9	10,9	100,0
Total	340	100,0	100,0	

Katılımcı öğrencilerin okuduğu bölümlerin 146'sı (%42,9) PDR bölümü grubunda; 65'i (%19,1) Resim İş Öğretmenliği bölümü grubunda, 57'si (%16,8) İlköğretim Matematik bölümü grubunda; 37'si (%10,9) İngilizce Öğretmenliği bölümü grubunda ve 35'si (%10,3) Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümü grubunda bulunmaktadır.

Tablo 4.3: Katılımcıların Doğum Yeri Değişkeni İçin Frekans ve Yüzdeler Değerleri

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Kasaba-Köy	30	8,8	8,8	8,8
İlçe	97	28,5	28,5	37,4
Şehir	213	62,6	62,6	100,0
Total	340	100,0	100,0	

Tablodan da anlaşılacağı üzere, örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin doğum yerleri 213'ü (%62,6) Şehir doğumlu grubunda; 97'si (%28,5) İlçe doğumlu grubunda, 30'u (%8,8) Kasaba-Köy doğumlu grubunda bulunmaktadır.

Tablo 4.4: Katılımcıların Kardeş Sayısı Durumu İçin Frekans ve Yüzdeler Değerleri

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Kardeşim yok	18	5,3	5,3	5,3
1 Kardeşim Var	93	27,4	27,4	32,6
2 Kardeşim Var	108	31,8	31,8	64,4
3 ve Üzeri Kardeşim Var	121	35,6	35,6	100,0
Total	340	100,0	100,0	

Katılımcı öğrencilerin 18'i (%5,3) kardeşim yok grubunda; 93'ü (%27,4) 1 kardeşim var grubunda; 108'i (%31,8) 2 kardeşim var grubunda; 121'i (%35,6) 3 ve üzeri kardeşim var grubunda bulunmaktadır.

Tablo 4.5: Katılımcıların Aile Gelir Durumu İçin Frekans ve Yüzelik Değerleri

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Düşük	26	7,6	7,6	7,6
Orta	300	88,2	88,2	95,9
Yüksek	14	4,1	4,1	100,0
Total	340	100,0	100,0	

Tablo 4.5 incelendiğinde öğrencilerin 26'sı (%7,6) Düşük aile gelir grubunda; 300'ü (%88,2) Orta aile gelir grubunda; 14'ü (%4,1) Yüksek aile gelir grubunda bulunmaktadır.

Tablo 4.6: Katılımcıların Anne Baba Birliktelik Durumu İçin Frekans ve Yüzelik Değerleri

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Evet	306	90,0	90,0	90,0
Hayır	34	10,0	10,0	100,0
Total	340	100,0	100,0	

Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 306'sı (%90) anne babası birlikte iken; 34'ü (%10) anne babası ayrı olan öğrenci grubunda bulunmaktadır.

Tablo 4.7: Katılımcıların Anne Eğitim Düzeyi Durumu İçin Frekans ve Yüzelik Değerleri

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Okula gitmedi- İlkokul	182	53,5	53,5	53,5
Ortaokul	55	16,2	16,2	69,7
Lise	63	18,5	18,5	88,2
Üniversite	40	11,8	11,8	100,0
Total	340	100,0	100,0	

Katılımcıların annelerinin eğitim düzeyleri 182'si (%53,5) Okula gitmedi - İlkokul mezunu grubunda; 55'i (%16,2) ortaokul mezunu grubunda; 63'ü (%18,5) lise mezunu grubunda; 40'ı (%11,8) üniversite mezunu grubunda bulunmaktadır.

Tablo 4.8: Katılımcıların Baba Eğitim Düzeyi Durumu İçin Frekans ve Yüzdeler Değerleri

Gruplar	<i>f</i>	%	% _{gec}	% _{yig}
Okula gitmedi-İlkokul	101	29,7	29,7	29,7
Ortaokul	70	20,6	20,6	50,3
Lise	86	25,3	25,3	75,6
Üniversite	83	24,4	24,4	100,0
Total	340	100,0	100,0	

Tablo 4.8'e göre öğrencilerin babalarının eğitim düzeyleri 101'i (%29,7) Okula gitmedi - İlkokul mezunu grubunda; 70'i (%20,6) ortaokul mezunu grubunda; 86'sı (%25,3) lise mezunu grubunda; 83'ü (%24,4) üniversite mezunu grubunda bulunmaktadır.

4.2. Ölçeklere Ait Betimleyici İstatistikler

Tablo 4.9: Mizah Tarzları Ölçeği Alt Boyutlarına Ait Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Standart Hata Değerleri

Boyutlar	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	$Sh_{\bar{x}}$	Skewness	Kurtosis
Katılımcı Sosyal Mizah	340	43,81	,40	7,46	-,75	,52
Kendini Geliştirici Mizah	340	36,89	,45	8,47	-,35	-,00
Saldırgan Mizah	340	19,85	,41	7,59	,68	,27
Kendini Yıkıcı Mizah	340	26,63	,47	8,71	,26	-,10

Mizah Tarzları Ölçeği alt boyutlarından alınan ortalama puanlar en yüksekte en düşüğe doğru sıralanarak verilmiştir. Katılımcı Sosyal Mizah puanlarının aritmetik

ortalaması $\bar{x} = 43,81$, standart sapması $ss=0,40$, aritmetik ortalamasının standart hatası $Sh_{\bar{x}} = 7,46$, çarpıklık katsayısı $= -,756$, basıklık katsayısı $= ,52$, Kendini Geliştirici Mizah puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 36,89$, standart sapması $ss= 0,45$, aritmetik ortalamasının standart hatası $Sh_{\bar{x}} = 8,47$, çarpıklık katsayısı $= -,35$, basıklık katsayısı $= -,006$, Kendini Yıkıcı Mizah puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 26,63$, standart sapması $ss= 0,47$, aritmetik ortalamasının standart hatası $Sh_{\bar{x}} = 8,71$, çarpıklık katsayısı $= ,26$, basıklık katsayısı $= -,10$, Saldırgan Mizah puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 19,85$, standart sapması $ss= 0,41$, aritmetik ortalamasının standart hatası $Sh_{\bar{x}} = 7,59$, çarpıklık katsayısı $= ,686$, basıklık katsayısı $= ,27$ olarak saptanmıştır.

Tablo 4.10: Aile Aidiyeti Ölçeği Alt Boyutlarına Ait Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Standart Hata Değerleri

Boyutlar	N	\bar{x}	ss	$Sh_{\bar{x}}$	Skewness	Kurtosis
Kendilik Aidiyeti	340	50,46	,45	8,42	-1,14	1,39
Aile Aidiyeti Alt Boyut	340	17,69	,19	3,63	-,24	-,31
Aile Aidiyeti Toplam Puan	340	68,15	,60	11,15	-,89	,66

Aile Aidiyeti Ölçeği alt boyutlarından alınan ortalama puanlar en yüksekte en düşüğe doğru sıralanarak verilmiştir. Aile Aidiyeti Toplam puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 68,15$, standart sapması $ss=0,60$, aritmetik ortalamasının standart hatası $Sh_{\bar{x}} = 11,15$, çarpıklık katsayısı $= -,89$, basıklık katsayısı $= ,66$, Kendilik Aidiyeti puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 50,46$, standart sapması $ss=0,45$, aritmetik ortalamasının standart hatası $Sh_{\bar{x}} = 8,42$, çarpıklık katsayısı $= -,1,14$ basıklık katsayısı $= 1,39$, Aile Aidiyeti puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 17,69$, standart sapması $ss=0,19$, aritmetik ortalamasının standart hatası $Sh_{\bar{x}} = 3,63$, çarpıklık katsayısı $= -,24$, basıklık katsayısı $= -,31$ bulunmuştur.

4.3. Araştırmanın Problemine ve Alt Problemlerine İlişkin Bulgular

Tablo 4.11: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
					t	Sd	p
Katılımcı Sosyal Mizah	Kız	44,13	7,52	,46	1,42	338	,15
	Erkek	42,79	7,21	,80			

Tablo 4.11'e göre öğrencilerin Katılımcı Sosyal Mizah puanlarının cinsiyet durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan t testi (bağımsız grup) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($t=1,42; p>.05$).

Tablo 4.12: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
					t	Sd	p
Kendini Geliştirici Mizah	Kız	37,21	8,44	,52	1,24	338	,21
	Erkek	35,87	8,55	,95			

Tablo 4.12 incelendiğinde Kendini Geliştirici Mizah puanlarının cinsiyet durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan t testi (bağımsız grup) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($t=1,24; p>.05$).

Tablo 4.13: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
					t	Sd	p
Saldırgan Mizah	Kız	18,99	7,32	,45	-3,82	338	,00
	Erkek	22,61	7,83	,87			

Tablo 4.13 incelendiğinde katılımcıların Saldırgan Mizah puanlarının cinsiyet durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan t testi (bağımsız grup) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($t=-3,82$; $p<.05$). Farkın kimin lehine olduğunu anlamak adına grupların aldığı puanlar ortalaması incelendiğinde farkın erkek öğrenciler lehinde olduğu görülmektedir.

Tablo 4.14: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
					t	Sd	p
Kendini Yıkıcı Mizah	Kız	26,42	9,20	,57	-,80	338	,42
	Erkek	27,32	6,93	,77			

Tablo 4.14 incelendiğinde Kendini Yıkıcı Mizah puanlarının cinsiyet durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan t testi (bağımsız grup) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır ($t=-,80$; $p>.05$).

Tablo 4.15: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
					t	Sd	p
Kendilik Aidiyeti	Kız	50,88	8,40	,52	1,65	338	,09
	Erkek	49,11	8,40	,93			

Tablo 4.15 incelendiğinde Kendilik Aidiyeti puanlarının cinsiyet durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan t testi (bağımsız grup) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür ($t=1,65; p>.05$).

Tablo 4.16: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
					t	Sd	p
Aile Aidiyeti Alt Boyutu	Kız	17,73	3,62	,22	,39	338	,69
	Erkek	17,55	3,66	,40			

Tablo 4.16 incelendiğinde Katılımcıların Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının cinsiyet durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan t testi (bağımsız grup) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaşmadığı saptanmıştır ($t=,39; p>.05$).

Tablo 4.17: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Cinsiyet Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
					t	Sd	p

Aile Aidiyeti	Kız	68,62	11,19	,69			
Toplam	Erkek	66,66	10,95	1,21	1,37	338	,16

Tablo 4.17 incelendiğinde katılımcıların Aile Aidiyeti Toplam puanlarının cinsiyet durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan t testi (bağımsız grup) sonucuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($t=1,37; p>.05$).

Tablo 4.18: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

f, \bar{x} ve ss Değerleri				ANOVA Sonuçları						
Puan	Grup	N	\bar{x}	ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	P
	PDR	146	45,00	7,10	G.Arası	1134,42	4	283,60		
	Resim İş Öğretmenliği	65	40,63	8,16	G.İçi	17740,27	335	52,95		
Katılımcı Sosyal Mizah	Fen Bilgisi Öğretmenliği	35	46,25	6,07	Toplam	18874,69	339		5,35	,00
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	57	42,78	7,35						
	İngilizce Öğretmenliği	37	44,02	7,20						

Tablo 4.18 incelendiğinde Katılımcı Sosyal Mizah alt boyut puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin okuduğu bölüme göre anlamlı şekilde farklılaştığı saptanmıştır ($F=5,35; p<.05$). Bu işlemin ardından hangi post-hoc karşılaştırma yönteminin tercih edileceğine karar vermek adına ilk olarak Levene's test tekniği kullanılarak varyansların homojen olduğu saptanmıştır ($LF=1,10;p>.05$). Gerçekleştirilen Scheffe çoklu karşılaştırma analizi neticeleri tablo 4.18.1'de sunulmuştur

Tablo 4.18.1: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Scheffe Testi Sonuçları

Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
PDR	Resim İş Öğretmenliği	4,36	1,08	,00*
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-1,25	1,36	,93
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	2,21	1,13	,43
	İngilizce Öğretmenliği	,97	1,33	,97
Resim İş Öğretmenliği	PDR	-4,36	1,08	,00*
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-5,62	1,52	,01*
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	-2,15	1,32	,61
	İngilizce Öğretmenliği	-3,39	1,49	,27
Fen Bilgisi Öğretmenliği	PDR	1,25	1,36	,93
	Resim İş Öğretmenliği	5,62	1,52	,01*
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	3,46	1,56	,29
	İngilizce Öğretmenliği	2,23	1,71	,79
	PDR	-2,21	1,13	,43
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	Resim İş Öğretmenliği	2,15	1,32	,61

	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-3,46	1,56	,29
	İngilizce Öğretmenliği	-1,23	1,53	,95
İngilizce Öğretmenliği	PDR	-,97	1,33	,97
	Resim İş Öğretmenliği	3,39	1,49	,27
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-2,23	1,71	,79
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	1,23	1,53	,95

Tablo incelendiğinde PDR bölümü öğrencileri ile Resim İş öğretmenliği bölümünde okuyan öğrenciler arasında ve PDR öğrencileri lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p < .05$). Ayrıca Fen bilgisi öğretmenliği okuyan öğrenciler ile Resim İş öğretmenliği bölümünde okuyan öğrenciler arasında Fen bilgisi öğretmenliği okuyan öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. Diğer gruplar arasında fark bulunmamıştır ($p > .05$).

Tablo 4.19: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklaşp Farklaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Kendini Geliştirici Mizah	PDR	146	37,65	8,05	G.Arası	686,60	4	171,65		
	Resim İş Öğretmenliği	65	36,16	8,73	G.İçi	23662,79	335	70,63		
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	35	38,48	7,75	Toplam	24349,39	339		2,43	,04
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	57	34,12	9,37						

Tablo incelendiğinde katılımcıların Kendini Geliştirici Mizah puanlarının aritmetik ortalamaları öğrencilerin okuduğu bölüm değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaştığı saptanmıştır ($F=2,43;p<,05$). Bu işlemin ardından hangi post-hoc karşılaştırma yönteminin tercih edileceğine karar vermek adına ilk olarak Levene's test tekniği kullanılarak varyansların homojen olduğu saptanmıştır ($LF=1,05;p>,05$). Scheffe Testi neticeleri tablo 4.19.1. da sunulmuştur.

Tablo 4.19.1: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Scheffe Testi Sonuçları

Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
PDR	Resim İş Öğretmenliği	1,48	1,25	,84
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-,82	1,58	,99
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	3,53	1,31	,12
	İngilizce Öğretmenliği	-,28	1,54	1,0
Resim İş Öğretmenliği	PDR	-1,48	1,25	,84
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-2,31	1,76	,78
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	2,04	1,52	,77
	İngilizce Öğretmenliği	-1,77	1,73	,90
Fen Bilgisi Öğretmenliği	PDR	,82	1,58	,99

	Resim İş Öğretmenliği	2,31	1,76	,78
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	4,36	1,80	,21
	İngilizce Öğretmenliği	,53	1,98	,99
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	PDR	-3,53	1,31	,12
	Resim İş Öğretmenliği	-2,04	1,52	,77
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-4,36	1,80	,21
	İngilizce Öğretmenliği	-3,82	1,77	,32
İngilizce Öğretmenliği	PDR	,28	1,54	1,0
	Resim İş Öğretmenliği	1,77	1,73	,90
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-,53	1,98	,99
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	3,82	1,77	,32

Kendini Geliştirici Mizah alt boyutu puanlarının okunan bölüme göre fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>,05$). Toplam değerlendirmede genel anlamda fark oluşmuşsa da fark bariz bir şekilde bir gruptan kaynaklanmamaktadır.

Tablo 4.20: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Saldırgan Mizah	PDR	146	19,47	7,31	G.Arası	173,30	4	43,32	,74	,56
	Resim İş	65	21,10	8,22	G.İçi	19398,63	335	57,90		

Öğretmenliği

Fen Bilgisi Öğretmenliği 35 19,37 7,47 Toplam 19571,93 339

İlköğretim Matematik Öğretmenliği 57 20,29 6,94

İngilizce Öğretmenliği 37 18,94 8,66

Tablo incelendiğinde Saldırgan Mizah alt boyut puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin okuduğu bölüm durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık görülmemiştir ($F=,74;p>,05$).

Tablo 4.21: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
	PDR	146	26,19	9,25	G.Arası	174,86	4	43,71		
	Resim İş Öğretmenliği	65	27,86	8,81	G.İçi	25585,64	335	76,37		
Kendini Yıkıcı Mizah	Fen Bilgisi Öğretmenliği	35	27,51	8,53	Toplam	25760,50	339		,57	,68
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	57	26,15	8,20						
	İngilizce Öğretmenliği	37	26,13	7,37						

Tablo incelendiğinde Kendini Yıkıcı Mizah puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin okuduğu bölüm durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F=,57;p>,05$).

Tablo 4.22: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri			ANOVA Sonuçları							
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
	PDR	146	50,92	6,92	G.Arası	1354,34	4	338,58		
	Resim İş Öğretmenliği	65	46,98	10,90	G.İçi	22730,15	335	67,85		
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	35	54,20	5,50	Toplam	24084,50	339			
Kendilik Aidiyeti	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	57	51,28	8,49					4,99	,00
	İngilizce Öğretmenliği	37	49,94	9,26						

Tablo incelendiğinde Kendilik Aidiyeti alt boyut puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin okuduğu bölüm durumuna göre anlamlı şekilde farklılaştığı görülmüştür ($F=4,99; p<,05$). Bu işlemin ardından hangi post-hoc karşılaştırma yönteminin tercih edileceğine karar vermek adına ilk olarak Levene's test tekniği kullanılarak varyansların homojen olmadığı saptanmıştır ($LF=7,58; p<,05$). Gerçekleştirilen Tamhane analizi neticeleri tablo 4.22.1. da sunulmuştur

Tablo 4.22.1: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları

Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
PDR	Resim İş Öğretmenliği	3,94	1,46	,08
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-3,27	1,09	,03*

	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	-,35	1,26	1,0
	İngilizce Öğretmenliği	,97	1,62	1,0
Resim İş Öğretmenliği	PDR	-3,94	1,46	,08
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-7,21	1,64	,00*
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	-4,29	1,75	,15
	İngilizce Öğretmenliği	-2,96	2,03	,80
Fen Bilgisi Öğretmenliği	PDR	3,27	1,09	,03*
	Resim İş Öğretmenliği	7,21	1,64	,00*
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	2,91	1,46	,39
	İngilizce Öğretmenliği	4,25	1,78	,18
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	PDR	,35	1,26	1,0
	Resim İş Öğretmenliği	4,29	1,75	,15
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-2,91	1,46	,39
	İngilizce Öğretmenliği	1,33	1,89	,99
İngilizce Öğretmenliği	PDR	-,97	1,62	1,0
	Resim İş Öğretmenliği	2,96	2,03	,80
	Fen Bilgisi	-4,25	1,78	,18

Öğretmenliği

İlköğretim

Matematik
Öğretmenliği

-1,33

1,89

,99

Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu puanlarının PDR ile Fen Bilgisi öğretmenliği bölümünde okuyan öğrenciler arasında ve Fen bilgisi öğretmenliği lehine anlamlı farklılık bulunmuştur ($p < .05$). Fen bilgisi okuyan öğrenciler ile Resim İş Öğretmenliği bölümünde okuyan öğrenciler arasında Fen bilgisi öğretmenliği okuyan öğrenciler lehine anlamlı farklılık saptanmıştır ($p < .05$). Diğer gruplar arasında fark anlamlı bulunmamıştır ($p > .05$).

Tablo 4.23: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
	PDR	146	17,77	3,60	G.Arası	28,78	4	7,19		
	Resim İş Öğretmenliği	65	17,15	4,16	G.İçi	4443,40	335	13,26		
Aile Aidiyeti Alt Boyutu	Fen Bilgisi Öğretmenliği	35	17,68	3,04	Toplam	4472,18	339		,54	,70
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	57	18,08	3,50						
	İngilizce Öğretmenliği	37	17,72	93,53						

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin okuduğu bölüme durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F = ,54; p > ,05$).

Tablo 4.24: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri			ANOVA Sonuçları							
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
	PDR	146	68,69	9,73	G.Arası	1671,33	4	417,83		
	Resim İş Öğretmenliği	65	64,13	14,12	G.İçi	40505,40	335	120,91		
Aile Aidiyeti Toplam Puan	Fen Bilgisi Öğretmenliği	35	71,88	7,83	Toplam	42176,73	339		3,45	,00
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	57	69,36	10,96						
	İngilizce Öğretmenliği	37	67,67	11,98						

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti Toplam puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin okuduğu bölüme göre fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,45; p<,05$). Bu işlemin ardından hangi post-hoc karşılaştırma yönteminin tercih edileceğine karar vermek adına ilk olarak Levene's test tekniği kullanılarak varyansların homojen olmadığı saptanmıştır ($LF=7,58; p<,05$). Gerçekleştirilen Tamhane testi neticeleri tablo 4.24.1.' de gösterilmektedir.

Tablo 4.24.1: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Okunan Bölüm Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları

Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
PDR	Resim İş Öğretmenliği	4,56	1,92	,18
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-3,18	1,55	,36
	İlköğretim Matematik	-,66	1,66	1,0

	Öğretmenliği			
	İngilizce Öğretmenliği	1,02	2,12	1,0
Resim İş Öğretmenliği	PDR	-4,56	1,92	,18
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-7,74	2,19	,00*
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	-5,22	2,27	,21
	İngilizce Öğretmenliği	-3,53	2,63	,86
Fen Bilgisi Öğretmenliği	PDR	3,18	1,55	,36
	Resim İş Öğretmenliği	7,74	2,19	,00*
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	2,51	1,96	,89
	İngilizce Öğretmenliği	4,21	2,37	,57
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	PDR	,66	1,66	1,0
	Resim İş Öğretmenliği	5,22	2,27	,21
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-2,51	1,96	,89
	İngilizce Öğretmenliği	1,69	2,44	,99
İngilizce Öğretmenliği	PDR	-1,02	2,12	1,0
	Resim İş Öğretmenliği	3,53	2,63	,86
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	-4,21	2,37	,57
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	-1,69	2,44	,99

Tablo 4.24.1'e göre Fen bilgisi öğretmenliği okuyan öğrenciler ile Resim İş öğretmenliği bölümünde okuyan öğrenciler arasında Fen bilgisi öğretmenliği okuyan öğrenciler lehine anlamlı farklılık saptanmıştır($p<.05$). Diğer gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır($p>.05$).

Tablo 4.25: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Katılımcı Sosyal Mizah	Kasaba-Köy	30	43,26	6,48	G.Arası	183,32	2	91,66	1,65	,19
	İlçe	97	42,76	7,97	G.İçi	18691,36	337	55,46		
	Şehir	213	44,37	7,32	Toplam	18874,69	339			

Tablo incelendiğinde Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin doğduğu yer durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F=1,65;p>.05$).

Tablo 4.26: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Kendini Geliştirici Mizah	Kasaba-Köy	30	35,66	10,19	G.Arası	110,43	2	55,21	,76	,46
	İlçe	97	36,36	8,96	G.İçi	24238,96	337	71,92		
	Şehir	213	37,31	7,98	Toplam	24349,39	339			

Tablo incelendiğinde Kendini Geliştirici Mizah puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin doğduğu yer durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı fark bulunmamıştır ($F=,76;p>,05$).

Tablo 4.27: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Saldırgan Mizah	Kasaba-Köy	30	18,466,37		G.Arası	261,71	2	130,85		
	İlçe	97	21,177,53		G.İçi	19310,22337		57,30	2,28	,10
	Şehir	213	19,457,73		Toplam	19571,93339				

Tablo incelendiğinde Saldırgan Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin doğduğu yer durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı fark bulunmamıştır ($F=2,28;p>,05$).

Tablo 4.28: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Kendini Yıkıcı Mizah	Kasaba-Köy	30	24,53	7,22	G.Arası	187,401	2	93,70		
	İlçe	97	26,29	8,61	G.İçi	25573,10	337	75,88	1,23	,29
	Şehir	213	27,08	8,93	Toplam	25760,50	339			

Tablo incelendiğinde Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin doğduğu yer durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı fark göstermediği saptanmıştır ($F=1,23;p>,05$).

Tablo 4.29: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşmış Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
	Kasaba-Köy	30	51,46	7,69	G.Arası	35,51	2	17,75		
Kendilik Aidiyeti	İlçe	97	50,23	8,81	G.İçi	24048,98	337	71,36	,24	,78
	Şehir	213	50,42	8,37	Toplam	24084,50	339			

Tablo incelendiğinde Kendilik Aidiyeti alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin doğduğu yer durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=,24;p>,05$).

Tablo 4.30: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşmış Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Aile	Kasaba-Köy	30	17,56	3,82	G.Arası	1,89	2	,94		
Aidiyeti Alt Boyutu	İlçe	97	17,60	3,27	G.İçi	4470,29	337	13,26	,07	,93
	Şehir	213	17,75	3,77	Toplam	4472,18	339			

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin doğduğu yer durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=,07;p>,05$).

Tablo 4.31: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Doğum Yeri Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Aile Aidiyeti Toplam Puan	Kasaba-Köy	30	69,03	10,95	G.Arası	32,51	2	16,25		
	İlçe	97	67,84	11,28	G.İçi	42144,22	337	125,05	,13	,87
	Şehir	213	68,17	11,16	Toplam	42176,73	339			

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti Toplam puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin doğduğu yer durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F=,13;p>,05$).

Tablo 4.32: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Katılımcı Sosyal Mizah	Kardeşim yok	18	45,38	5,94	G.Arası	63,43	3	21,14		
	1 Kardeşim Var	93	44,05	7,18	G.İçi	18811,26	336	55,98	,37	,76
	2 Kardeşim Var	108	43,48	8,09	Toplam	18874,69	339			

3 Ve Üzeri
Kardeşim 121 43,70 7,32
Var

Tablo incelendiğinde Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin kardeş sayısı durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F=,37;p>,05$).

Tablo 4.33: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Kendini Geliştirici Mizah	Kardeşim yok	18	38,166	9,85	G.Arası	340,83	3	113,61	1,59	,19
	1 Kardeşim Var	93	38,354	87,52	G.İçi	24008,56	336	71,45		
	2 Kardeşim Var	108	36,055	9,14	Toplam	24349,39	339			
	3 Ve Üzeri Kardeşim Var	121	36,338	8,27						

Tablo incelendiğinde Kendini Geliştirici Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin kardeş sayısı durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1,59;p>,05$).

Tablo 4.34: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Katılımcıların Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>

	Kardeşim yok	18	19,88	8,39	G.Arası	17,85	3	5,95	
	1 Kardeşim Var	93	19,65	8,52	G.İçi	19554,08	336	58,19	
Saldırgan Mizah	2 Kardeşim Var	108	19,68	7,62	Toplam	19571,93	339		,10 ,95
	3 Ve Üzeri Kardeşim Var	121	20,15	6,7367					

Tablo incelendiğinde Kendini Geliştirici Mizah puanlarının aritmetik ortalamaları öğrencilerin kardeş sayısı durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık saptanmamıştır ($F=,10;p>,05$).

Tablo 4.35: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşmış Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

f , \bar{x} ve ss Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	P
	Kardeşim yok	18	26,33	8,59	G.Arası	437,91	3	145,97		
	1 Kardeşim Var	93	27,29	8,26	G.İçi	25322,59	336	75,36		
Kendini Yıkıcı Mizah	2 Kardeşim Var	108	25,02	8,50	Toplam	25760,50	339		1,93	,12
	3 Ve Üzeri Kardeşim Var	121	27,61	9,14						

Tablo incelendiğinde Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin kardeş sayısı durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır ($F=1,93;p>,05$).

Tablo 4.36: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri				ANOVA Sonuçları						
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
	Kardeşim yok	18	50,66	10,32	G.Arası	537,44	3	179,14		
	1 Kardeşim Var	93	50,82	8,05	G.İçi	23547,05	336	70,08		
Kendilik Aidiyeti	2 Kardeşim Var	108	51,88	6,83	Toplam	24084,50			2,55	,055
	3 Ve Üzeri Kardeşim Var	121	48,87	9,46						

Tablo incelendiğinde Kendilik Aidiyeti alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin kardeş sayısı durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F=2,55; p>,05$).

Tablo 4.37: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri				ANOVA Sonuçları						
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Aile Aidiyeti Alt Boyutu	Kardeşim yok	18	18,94	3,63	G.Arası	169,36	3	56,45		
	1 Kardeşim Var	93	17,82	3,83	G.İçi	4302,82	336	12,80	4,40	,00
	2 Kardeşim Var	108	18,35	3,19	Toplam	4472,18	339			

3 Ve Üzeri
Kardeşim 121 16,81 3,69
Var

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin kardeş sayısı durumuna göre fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=4,40;p<,05$). Bu işlemin ardından hangi post-hoc karşılaştırma yönteminin tercih edileceğine karar vermek adına ilk olarak Levene's test tekniği kullanılarak varyansların homojen olduğu tespit edilmiştir ($LF=2,00;p>,05$). Gerçekleştirilen Scheffe çoklu karşılaştırma analizi neticeleri tablo 4.37.1.' de gösterilmektedir.

Tablo 4.37.1: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları

Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
Kardeşim yok	1 Kardeşim Var	1,11	,92	,69
	2 Kardeşim Var	,59	,91	,93
	3 Ve Üzeri Kardeşim Var	2,12	,90	,13
1 Kardeşim Var	Kardeşim yok	-1,11	,92	,69
	2 Kardeşim Var	-,52	,50	,78
	3 Ve Üzeri Kardeşim Var	1,00	,49	,24
2 Kardeşim Var	Kardeşim yok	-,59	,91	,93
	1 Kardeşim Var	,52	,50	,78
	3 Ve Üzeri Kardeşim Var	1,53	,47	,01*
3 Ve Üzeri	Kardeşim yok	-2,12	,90	,13

Kardeşim Var	1 Kardeşim Var	-1,00	,49	,24
	2 Kardeşim Var	-1,53	,47	,01*

Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının öğrencilerin kardeş sayısına göre hangi gruplar arasında farklılaştığını tespit etmek üzere yapılan Tamhane testine göre 2 Kardeşim var grubundaki öğrenciler ile 3 Ve Üzeri Kardeşim var grubundaki öğrenciler arasında 2 Kardeşim var grubundaki öğrenciler lehine anlamlı farklılık saptanmıştır($p<.05$). Diğer gruplar arasında fark anlamlı bulunmamıştır($p>.05$).

Tablo 4.38: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri				ANOVA Sonuçları						
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
	Kardeşim yok	18	69,61	12,61	G.Arası	1264,04	3	421,34		
Aile Aidiyeti Toplam Puan	1 Kardeşim Var	93	68,65	10,82	G.İçi	40912,69	336	121,76		
	2 Kardeşim Var	108	70,24	9,07	Toplam	42176,73	339		3,46	,01
	3 Ve Üzeri Kardeşim Var	121	65,69	12,45						

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti toplam puanlarının aritmetik ortalamaları öğrencilerin kardeş sayısı durumuna göre fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=3,46;p<.05$). Bu işlemin ardından hangi post-hoc karşılaştırma yönteminin tercih edileceğine karar vermek adına ilk olarak Levene's test tekniği kullanılarak varyansların homojen olmadığı tespit edilmiştir($LF=3,27;p<.05$). Gerçekleştirilen Tamhane Testi neticeleri tablo 4.38.1.' de sunulmuştur.

Tablo 4.38.1: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Kardeş Sayısı Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları

Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
Kardeşim yok	1 Kardeşim Var	,95	3,17	1,0
	2 Kardeşim Var	-,62	3,09	1,0
	3 Ve Üzeri Kardeşim Var	3,91	3,18	,79
1 Kardeşim Var	Kardeşim yok	-,95	3,17	1,0
	2 Kardeşim Var	-1,58	1,42	,84
	3 Ve Üzeri Kardeşim Var	2,96	1,59	,33
2 Kardeşim Var	Kardeşim yok	,62	3,09	1,0
	1 Kardeşim Var	1,58	1,42	,84
	3 Ve Üzeri Kardeşim Var	4,54	1,42	,01*
3 Ve Üzeri Kardeşim Var	Kardeşim yok	-3,91	3,18	,79
	1 Kardeşim Var	-2,96	1,59	,33
	2 Kardeşim Var	-4,54	1,42	,01*

Aile Aidiyeti Toplam puanlarının öğrencilerin kardeş sayılarına göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan Tamhane testi sonucuna göre 2 Kardeşim var grubundaki öğrenciler ile 3 Ve Üzeri Kardeşim var grubundaki öğrenciler arasında 2 Kardeşim var grubundaki öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p < .05$). Diğer gruplar arasında fark anlamlı bulunmamıştır ($p > .05$).

Tablo 4.39: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Aile Geliri Durumuna Göre Farklaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
	Düşük	26	40,38	8,48	G.Arası	562,69	2	281,34		
Katılımcı	Orta	300	43,91	7,35	G.İçi	18311,99	337	54,33		
Sosyal									5,17	,00
Mizah	Yüksek	14	48,07	5,16	Toplam	18874,69	339			

Tablo incelendiğinde Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin aile gelir durumuna göre fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=5,17;p<,05$). Bu işlemin ardından hangi post-hoc karşılaştırma yönteminin tercih edileceğine karar vermek adına ilk olarak Levene's test tekniği kullanılarak varyansların homojen olduğu saptanmıştır ($LF=1,47;p>,05$). Yapılan Scheffe testi neticeleri tablo 4.39.1. da sunulmuştur

Tablo 4.39.1: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Aile Geliri Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Scheffe Testi Sonuçları

Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
Düşük	Orta	-3,53	1,50	,06
	Yüksek	-7,68	2,44	,008*
Orta	Düşük	3,53	1,50	,06
	Yüksek	-4,15	2,01	,12
Yüksek	Düşük	7,68	2,44	,00*
	Orta	4,15	2,01	,12

Gerçekleştirilen Scheffe testi sonucuna göre düşük gelir grubundaki öğrenciler ile yüksek gelir grubundaki öğrenciler arasında yüksek gelir grubundaki öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p < .05$). Diğer gruplar arasında fark anlamlı bulunmamıştır ($p > .05$).

Tablo 4.40: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
	Düşük	26	35,84	9,93	G.Arası	31,20	2	15,60		
Kendini Geliştirici Mizah	Orta	300	36,98	8,40	G.İçi	24318,19	337	72,16	,21	,80
	Yüksek	14	37,07	7,51	Toplam	24349,39	339			

Tablo incelendiğinde Kendini Geliştirici Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin aile gelir durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F = ,21; p > ,05$)

Tablo 4.41: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Aile Geliri Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
	Düşük	26	19,69	7,10	G.Arası	17,191	2	8,59		
Saldırgan Mizah	Orta	300	19,82	7,48	G.İçi	19554,74	337	58,02	,14	,86
	Yüksek	14	20,92	10,80	Toplam	19571,93	339			

Tablo incelendiğinde Saldırgan Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin aile gelir durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F=,14;p>,05$).

Tablo 4.42: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Kendini Yıkıcı Mizah	Düşük	26	26,69	9,10	G.Arası	15,00	2	7,50	,09	,90
	Orta	300	26,58	8,69	G.İçi	25745,49	337	76,39		
	Yüksek	14	27,64	9,09	Toplam	25760,50	339			

Tablo incelendiğinde Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin aile geliri durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı şekilde farklılaşmadığı görülmüştür ($F=,09;p>,05$).

Tablo 4.43: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Kendilik Aidiyeti	Düşük	26	43,26	10,81	G.Arası	1458,43	2	729,21	10,86	,00
	Orta	300	51,04	7,93	G.İçi	22626,06	337	67,14		
	Yüksek	14	51,42	8,14	Toplam	24084,50	339			

Tablo incelendiğinde Kendilik Aidiyeti alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin aile gelir durumuna göre fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=10,86;p<,05$). Bu işlemin ardından hangi post-hoc karşılaştırma yönteminin tercih edileceğine karar vermek adına ilk olarak Levene's test tekniği kullanılarak varyansların homojen olduğu saptanmıştır($LF=2,97;p>,05$). Yapılan Scheffe testi neticeleri tablo 4.43.1.' de sunulmuştur

Tablo 4.43.1: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Scheffe Testi Sonuçları

Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
Düşük	Orta	-7,77	1,67	,00*
	Yüksek	-8,15	2,71	,01*
Orta	Düşük	7,77	1,67	,00*
	Yüksek	-,38	2,24	,98
Yüksek	Düşük	8,15	2,71	,01*
	Orta	,38	2,24	,98

Tablo incelendiğinde düşük gelir kategorisindeki öğrenciler ile orta gelir kategorisindeki öğrenciler arasında orta gelir kategorisinde bulunan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p<,05$). Düşük gelir kategorisinde bulunan öğrenciler ile yüksek gelir kategorisinde bulunan öğrenciler arasında yüksek gelir kategorisindeki öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır($p<,05$). Diğer gruplar arasında fark anlamlı bulunmamıştır($p>,05$).

Tablo 4.44: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

f , \bar{x} ve ss Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{x}	ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	p

Aile Aidiyeti Alt Boyutu	Düşük	26	15,46	4,44	G.Arası	141,97	2	70,98	
	Orta	300	17,86	3,50	G.İçi	4330,21	337	12,84	
	Yüksek	14	18,21	3,42	Toplam	4472,18	339		5,52 ,00

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin aile gelir durumuna göre fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=5,52; p<,05$). Bu işlemin ardından hangi post-hoc karşılaştırma yönteminin tercih edileceğine karar vermek adına ilk olarak Levene's test tekniği kullanılarak varyansların homojen olduğu saptanmıştır ($LF=2,87; p>,05$). Yapılan Scheffe testi neticeleri tablo 4.44.1.'de sunulmuştur

Tablo 4.44.1: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Scheffe Testi Sonuçları

Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
Düşük	Orta	-2,40	,73	,00*
	Yüksek	-2,75	1,18	,07
Orta	Düşük	2,40	,73	,00*
	Yüksek	-,35	,98	,93
Yüksek	Düşük	2,75	1,18	,07
	Orta	,35	,98	,93

Tablo incelendiğinde düşük gelir grubundaki öğrenciler ile orta gelir grubundaki öğrenciler arasında orta gelir grubundaki öğrenciler lehine düzeyinde anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<,05$). Diğer gruplar arasında fark anlamlı bulunmamıştır ($p>,05$).

Tablo 4.45: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Aile Gelir Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Aile	Düşük	26	58,73	14,34	G.Arası	2508,21	2	1254,10		
Aidiyeti	Orta	300	68,90	10,51	G.İçi	39668,52	337	117,71		
Toplam					Toplam	42176,73	339		10,65	,00
Puan	Yüksek	14	69,64	10,73						

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti toplam puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin aile gelir durumuna fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=10,65; p<,05$). Bu işlemin ardından hangi post-hoc karşılaştırma yönteminin tercih edileceğine karar vermek adına ilk olarak Levene's test tekniği kullanılarak varyansların homojen olmadığı saptanmıştır ($LF=3,28; p<,05$). Gerçekleştirilen Tamhane analizi neticeleri tablo 4.45.1.'de sunulmuştur.

Tablo 4.45.1: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Aile Geliri Durumuna Göre Hangi Gruplar Arasında Fark Oluşturduğunu Tespit Etmek İçin Yapılan Tamhane Testi Sonuçları

Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
Düşük	Orta	-10,17	2,87	,00*
	Yüksek	-10,91	4,01	,03*
Orta	Düşük	10,17	2,87	,00*
	Yüksek	-,73	2,93	,99
Yüksek	Düşük	10,91	4,01	,03*
	Orta	,73	2,93	,99

Tablo incelendiğinde düşük gelir kategorisindeki öğrenciler ile orta gelir kategorisindeki öğrenciler arasında orta gelir kategorisindeki öğrenciler lehine

anlamli bir farklılık saptanmiştir ($p < .05$). Düşük gelir kategorisindeki öğrenciler ile yüksek gelir kategorisindeki öğrenciler arasında yüksek gelir kategorisindeki öğrenciler lehine anlamli bir farklılık saptanmıştır ($p < .05$). Diğer gruplar arasında fark anlamli bulunmamıştır ($p > .05$).

Tablo 4.46: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
					t	Sd	p
Katılımcı Sosyal Mizah	Evet	43,73	7,63	,43	-,58	338	,55
	Hayır	44,52	5,75	,98			

Tablo incelendiğinde Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu puanlarının katılımcıların anne babalarının birliktelik durumuna göre anlamli şekilde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamli fark göstermediği saptanmıştır ($t = -,58$; $p > .05$).

Tablo 4.47: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
					t	Sd	p
Kendini Geliştirici Mizah	Evet	37,02	8,61	,49	,86	338	,38
	Hayır	35,70	7,10	1,21			

Tablo incelendiğinde Kendini Geliştirici Mizah alt boyutu puanlarının öğrencinin anne babalarının birliktelik durumuna göre anlamli şekilde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan t testi (bağımsız grup) sonucunda anlamli fark göstermediği saptanmıştır ($t = ,86$; $p > .05$).

Tablo 4.48: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	SS	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
					t	Sd	p
Saldırgan Mizah	Evet	19,85	7,71	,44	-,02	338	,98
	Hayır	19,88	6,57	1,12			

Tablo incelendiğinde katılımcıların Saldırgan Mizah alt boyutu puanlarının öğrencilerin anne babalarının birliktelik durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan t testi (bağımsız grup) sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t=-,02$; $p>,05$).

Tablo 4.49: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	SS	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
					t	Sd	p
Kendini Yıkıcı Mizah	Evet	26,52	8,81	,50	-,71	338	,47
	Hayır	27,64	7,84	1,34			

Tablo incelendiğinde katılımcıların Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanlarının öğrencilerin anne babalarının birliktelik durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan t testi (bağımsız grup) sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t=-,71$; $p>,05$).

Tablo 4.50: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	SS	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi
------	---------	-----------	----	-----------------	---------

					<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>p</i>
Kendilik Aidiyeti	Evet	50,98	7,85	,44	3,45	338	,00
	Hayır	45,79	11,57	1,98			

Tablo incelendiğinde Kendilik Aidiyeti alt boyutu puanlarının öğrencilerin anne babalarının birliktelik durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır ($t=3,45$; $p<.05$). Farkın kimin lehine olduğunu anlamak adına grupların aldığı puanlar ortalaması incelendiğinde farkın anne babası birlikte olan öğrenciler lehine olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4.51: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	<i>ss</i>	$Sh_{\bar{x}}$	<i>t</i> Testi		
					<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>p</i>
Aile Aidiyeti Alt Boyutu	Evet	17,89	3,62	,20	3,15	338	,00
	Hayır	15,85	3,17	,54			

Tablo incelendiğinde katılımcıların Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının öğrencilerin anne babalarının birliktelik durumuna göre fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($t=3,15$; $p<.05$). Farkın kimin lehine olduğunu anlamak adına grupların aldığı puanlar ortalaması incelendiğinde farkın anne babası birlikte olan öğrenciler lehine olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4.52: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Anne Baba Birliktelik Durumuna Bakılarak Herhangi Bir Farklılık Olup Olmadığını Tespit Etmek Adına Uygulanan T Testi (Bağımsız Grup) Sonuçları

Puan	Gruplar	\bar{x}	<i>ss</i>	$Sh_{\bar{x}}$	<i>t</i> Testi		
					<i>t</i>	<i>Sd</i>	<i>p</i>
Aile Aidiyeti	Evet	68,87	10,58	,60	3,65	338	,00

Toplam	Hayır	61,64	13,95	2,39
--------	-------	-------	-------	------

Tablo incelendiğinde öğrencilerin Aile Aidiyeti toplam puanlarının öğrencilerin anne babalarının birliktelik durumuna göre farkın olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucuna göre fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($t=3,65; p<.05$). Farkın kimin lehine olduğunu anlamak adına grupların aldığı puanlar ortalaması incelendiğinde farkın anne babası birlikte olan öğrenciler lehine olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4.53: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Katılımcı Sosyal Mizah	Okula gitmedi-İlkokul	182	43,71	7,21	G.Arası	30,87	3	10,29		
	Ortaokul	55	43,50	8,17	G.İçi	18843,81	336	56,08	,18	,90
	Lise	63	44,42	7,68	Toplam	18874,69	339			
	Üniversite	40	43,75	7,40						

Tablo incelendiğinde Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin anne eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda fark anlamlı bulunmamıştır ($F=,18;p>,05$).

Tablo 4.54: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Durumuna Göre Farklaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>

	Okula gitmedi- İlkokul	182	36,97	8,49	G.Arası 2,77	3	,92		
Kendini Geliştirici Mizah	Ortaokul	55	36,81	8,27	G.İçi	24346,62	336	72,46	,01 ,99
	Lise	63	36,76	8,73	Toplam	24349,39	339		
	Üniversite	40	36,85	8,57					

Tablo incelendiğinde Kendini Geliştirici Mizahı alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin anne eğitim durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=,01;p>,05$).

Tablo 4.55: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
	Okula gitmedi- İlkokul	182	19,09	6,94	G.Arası	433,63	3	144,54		
Saldırgan Mizah	Ortaokul	55	21,05	7,60	G.İçi	19138,29	336	56,95	2,53	,05
	Lise	63	19,46	7,96	Toplam	19571,93	339			
	Üniversite	40	22,30	9,28						

Tablo incelendiğinde Saldırgan Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin anne eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda fark anlamlı bulunmamıştır ($F=2,53;p>,05$).

Tablo 4.56: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklaşıp Farklaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Kendini Yıkıcı Mizah	Okula gitmedi-İlkokul	182	26,60	8,58	G.Arası	34,81	3	11,60		
	Ortaokul	55	27,30	8,70	G.İçi	25725,69	336	76,56	,15	,92
	Lise	63	26,30	8,41	Toplam	25760,50	339			
	Üniversite	40	26,37	10,01						

Tablo incelendiğinde Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin anne eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda fark anlamlı bulunmamıştır ($F=,15;p>,05$).

Tablo 4.57: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Durumuna Göre Farklaşıp Farklaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Kendilik Aidiyeti	Okula gitmedi-İlkokul	182	50,19	8,63	G.Arası	75,78	3	25,26		
	Ortaokul	55	50,98	6,56	G.İçi	24008,71	336	71,45	,35	,78
	Lise	63	51,17	9,03	Toplam	24084,50	339			
	Üniversite	40	49,82	8,96						

Tablo incelendiğinde Kendilik Aidiyeti alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin anne eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde

farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda farklılık saptanmamıştır ($F=,35;p>,05$).

Tablo 4.58: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Anne Eğitim Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puan	Okula gitmedi-İlkokul	182	17,22	3,75	G.Arası	87,91	3	29,30		
	Ortaokul	55	18,23	2,91	G.İçi	4384,27	336	13,04	2,24	,08
	Lise	63	18,12	3,62	Toplam	4472,18	339			
	Üniversite	40	18,40	3,76						

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin anne eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda fark bulunmamıştır ($F=2,24;p>,05$).

Tablo 4.59: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Toplam Puanlarının Anne Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Aile Aidiyeti Toplam Puan	Okula gitmedi-İlkokul	182	67,42	11,52	G.Arası	242,68	3	80,89		
	Ortaokul	55	69,21	8,84	G.İçi	41934,05	336	124,80	,64	,58
	Lise	63	69,30	11,71	Toplam	42176,73	339			
	Üniversite	40	68,22	11,49						

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti toplam puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin anne eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F=,64;p>,05$).

Tablo 4.60: Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Katılımcı Sosyal Mizah	Okula gitmedi- İlkokul	101	43,56	7,24	G.Arası	105,67	3	35,22	,63	,59
	Ortaokul	70	44,31	6,72	G.İçi	18769,02	336	55,86		
	Lise	86	43,08	8,22	Toplam	18874,69	339			
	Üniversite	83	44,46	7,53						

Tablo incelendiğinde Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin baba eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($F=,63;p>,05$).

Tablo 4.61: Kendini Geliştirici Mizah Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Kendini Geliştirici Mizah	Okula gitmedi- İlkokul	101	37,22	9,17	G.Arası	98,43	3	32,81	,45	,71
	Ortaokul	70	35,88	7,44	G.İçi	24250,96	336	72,17		
	Lise	86	37,32	8,30	Toplam	24349,39	339			

Tablo incelendiğinde Kendini Geliştirici Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin baba eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F=,45;p>,05$).

Tablo 4.62: Saldırgan Mizah Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Saldırgan Mizah	Okula gitmedi-İlkokul	101	18,93	6,87	G.Arası	133,77	3	44,59		
	Ortaokul	70	20,32	7,79	G.İçi	19438,16	336	57,85	,77	,51
	Lise	86	20,45	7,67	Toplam	19571,93	339			
	Üniversite	83	19,96	8,19						

Tablo incelendiğinde Saldırgan Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin baba eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F=,77;p>,05$).

Tablo 4.63: Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Kendini Yıkıcı Mizah	Okula gitmedi-İlkokul	101	26,58	8,58	G.Arası	44,77	3	14,92	,19	,90

Ortaokul	70	27,30	8,41	G.İçi	25715,72	336	76,53
Lise	86	26,54	9,34	Toplam	25760,50	339	
Üniversite	83	26,24	8,57				

Tablo incelendiğinde Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin baba eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık saptanmamıştır ($F=,19;p>,05$).

Tablo 4.64: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Kendilik Aidiyeti	Okula gitmedi-İlkokul	101	49,50	9,33	G.Arası	343,67	3	114,56		
	Ortaokul	70	51,34	7,17	G.İçi	23740,82	336	70,65	1,62	,18
	Lise	86	51,70	7,99	Toplam	24084,50	339			
	Üniversite	83	49,59	8,58						

Tablo incelendiğinde Kendilik Aidiyeti alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin baba eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık bulunmamıştır ($F=1,62;p>,05$).

Tablo 4.65: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>P</i>

Aile	Okula gitmedi-İlkokul	101	16,93	3,85	G.Arası	93,33	3	31,11	
	Aidiyeti Ortaokul Alt	70	17,71	3,54	G.İçi	4378,85	336	13,03	2,38 ,06
Boyutu	Lise	86	18,19	3,49	Toplam	4472,18	339		
	Üniversite	83	18,08	3,47					

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin baba eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık saptanmamıştır ($F=2,38;p>,05$).

Tablo 4.66: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Baba Eğitim Düzeyi Durumuna Göre Farklılaşmış Farklılaşmadığını Tespit Etmek İçin Yapılan ANOVA (Tek Yönlü) Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{x} ve <i>ss</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	<i>N</i>	\bar{x}	<i>ss</i>	Var. K.	<i>KT</i>	<i>Sd</i>	<i>KO</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Aile	Okula gitmedi-İlkokul	101	66,43	12,39	G.Arası	638,66	3	212,88		
	Aidiyeti Ortaokul	70	69,05	9,83	G.İçi	41538,07	336	123,62	1,72	,16
Toplam Puan	Lise	86	69,90	10,73	Toplam	42176,73	339			
	Üniversite	83	67,67	10,87						

Tablo incelendiğinde Aile Aidiyeti toplam puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrencilerin baba eğitim düzeyi durumuna göre anlamlı şekilde farklılaşmış farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı fark bulunmamıştır ($F=1,72;p=>,05$).

Tablo 4.67: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Puanları ile Mizah Tarzları Ölçeği Alt Boyutu Puanlarının Arasındaki İlişkileri Tespit Etmek İçin Gerçekleştirilen Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

Mizah Tarzları Boyutları	Ölçeği	Kendilik Aidiyeti Puanları		
		N	R	P
Katılımcı Sosyal Mizah		340	,11	,03*
Kendini Geliştirici Mizah		340	,04	,36
Saldırgan Mizah		340	-,23	,00*
Kendini Yıkıcı Mizah		340	-,19	,00*

Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu ile Mizah Tarzları Ölçeği Alt Boyutları Arasındaki İlişkiler tabloda da belirtildiği üzere gösterilmiştir. Kendilik Aidiyeti ile Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=,11;p<,05$). Kendilik Aidiyeti ile Saldırgan Mizah alt boyutları arasında negatif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır ($r=-,23;p<,05$). Kendilik Aidiyeti ile Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutları arasında negatif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır ($r=-,19;p<,05$). İlişki düzeyi anlamlı bulunan alt boyutlara ilişkin regresyon tabloları altta Tablo 4.67.1., Tablo 4.67.2. ve Tablo 4.67.3. de sunulmuştur.

Tablo 4.67.1: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları

Yordanan değişken: Katılımcı Sosyal Mizah					
Yordayıcı değişken	B	Standart Hata	$\beta(r)$	T	P
Kendilik Aidiyeti Puanları	44,64	2,71		16,46	,00
	,13	,06	,11	2,17	,03

Not: Model 1 için $R^2=,014$, $*p=0,03<,05$

Tablo 4.67.1'e göre Kendilik Aidiyeti alt boyutu ile Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu arasında pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu görülmektedir($r=,11$). Kendilik Aidiyeti alt boyutu Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutunun yordayıcısı durumundadır

($r=,11$; $R^2=,014$; $p<,05$). Kendilik Aidiyeti alt boyutundan alınan puanlar Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu puanlarının %1,4'ünü açıklamaktadır.

Tablo 4.67.2: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Saldırgan Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları

Yordanan değişken: Saldırgan Mizah					
Yordayıcı değişken	B	Standart Hata	$\beta(r)$	T	p
Kendilik Aidiyeti Puanları	55,68	1,24		44,69	,00
	-,26	,05	-,23	-4,48	,00

Not: Model 1 için $R^2=,056$, * $p=0,00<,05$

Tablo 4.67.2.'ye göre Kendilik Aidiyeti alt boyutu ile Saldırgan Mizah alt boyutu arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir($r=-,23$). Kendilik Aidiyeti alt boyutu Saldırgan Mizah alt boyutunun yordayıcısı durumundadır ($r=-,23$; $R^2=,056$; $p<,05$). Kendilik Aidiyeti alt boyutundan alınan puanlar Mizah alt boyutu puanlarının %5,6'sını açıklamaktadır.

Tablo 4.67.3: Kendilik Aidiyeti Alt Boyutu Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları

Yordanan değişken: Kendini Yıkıcı Mizah					
Yordayıcı değişken	B	Standart Hata	$\beta(r)$	T	p
Kendilik Aidiyeti Puanları	55,58	1,44		38,48	,00
	-,19	,05	-,19	-3,73	,00

Not: Model 1 için $R^2=,040$, * $p=0,00<,05$

Tablo 4.67.3'e göre Kendilik Aidiyeti alt boyutu ile Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır ($r=-,199$). Kendilik Aidiyeti alt boyutu Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutunun yordayıcısı durumundadır ($r=-,199$;

$R^2=,040$; $p=,00<,05$). Kendilik Aidiyeti alt boyutundan alınan puanlar Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanlarının %4'ünü açıklamaktadır.

Tablo 4.68: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanları ile Mizah Tarzları Ölçeği Alt Boyutu Puanlarının Arasındaki İlişkileri Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

Mizah Tarzları Ölçeği Boyutları	Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanları		
	N	R	p
Katılımcı Sosyal Mizah	340	,08	,12
Kendini Geliştirici Mizah	340	,03	,47
Saldırgan Mizah	340	-,18	,00*
Kendini Yıkıcı Mizah	340	-,25	,00*

Aile Aidiyeti Alt Boyutu Puanları ile Mizah Tarzları Ölçeği Alt Boyutu Puanlarının Arasındaki İlişkiler tabloda da belirtildiği üzere gösterilmiştir. Aile Aidiyeti puanları ile Saldırgan Mizah alt boyutları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=-,18$; $p=<,05$). Aile Aidiyeti puanları ile Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutları arasında negatif yönlü ilişki mevcuttur ($r=-,25$; $p=<,05$). İlişki düzeyi anlamlı bulunan alt boyutlara ilişkin regresyon tabloları altta Tablo 4.68.1. ve Tablo 4.68.2. gösterilmektedir.

Tablo 4.68.1: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Saldırgan Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları

Yordanan değişken: Saldırgan Mizah					
Yordayıcı değişken	B	Standart Hata	$\beta(r)$	T	p
Aile Aidiyeti	19,47	,54		35,86	,00
	-,09	,02	-,18	-3,50	,00

Not: Model 1 için $R^2=,035$, $*p=0,00<,05$

Tablo 4.68.1'e göre Aile Aidiyeti alt boyutu ile Saldırgan Mizah alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır ($r=-,18$). Aile Aidiyeti alt boyutu Saldırgan

Mizah alt boyutunun yordayıcısı durumundadır ($r=-,18$; $R^2=,035$; $p=<,05$). Aile Aidiyeti alt boyutundan alınan puanlar Saldırgan Mizah alt boyutu puanlarının %3,5'ünü açıklamaktadır.

Tablo 4.68.2: Aile Aidiyeti Alt Boyutu Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları

Yordanan değişken: Kendini Yıkıcı Mizah					
Yordayıcı değişken	B	Standart Hata	$\beta(r)$	T	p
	20,56	,61		33,51	,00
Aile Aidiyeti	-,10	,02	-,259	-4,92	,00

Not: Model 1 için $R^2=,067$, * $p=0,00<,05$

Tablo 4.68.2.'ye göre Aile Aidiyeti alt boyutu ile Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir($r=-,25$). Aile Aidiyeti alt boyutu Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutunun yordayıcısı durumundadır ($r=-,25$; $R^2=,067$; $p=<,05$). Aile Aidiyeti alt boyutundan alınan puanlar Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanlarının %6,74'sini açıklamaktadır.

Tablo 4.69: Aile Aidiyeti Ölçeğinden Alınan Toplam Puan İle Mizah Tarzları Ölçeği Alt Boyutları Puanlarının Arasındaki İlişkileri Tespit Etmek İçin Yapılan Korelasyon Testi Sonuçları

Mizah Tarzları Boyutları	Ölçeği	Aile Aidiyeti Toplam Puanları		
		N	R	P
Katılımcı Sosyal Mizah		340	,11	,03*
Kendini Geliştirici Mizah		340	,05	,35
Saldırgan Mizah		340	-,24	,00*
Kendini Yıkıcı Mizah		340	-,23	,00*

Aile Aidiyeti Toplam Puanları ile Mizah Tarzları Ölçeği Alt Boyutu Puanlarının Arasındaki İlişkiler tabloda da belirtildiği üzere gösterilmiştir. Aile Aidiyeti Toplam puanları ile Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutları arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki

saptanmıştır ($r=,11;p<,05$). Aile Aidiyeti Toplam puanları ile Saldırgan Mizah alt boyutları arasında negatif yönlü anlamlı ilişki mevcuttur ($r=-,24;p=,00<,05$). Aile Aidiyeti Toplam puanları ile Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutları arasında negatif yönlü anlamlı ilişki mevcuttur ($r=-,23;p<,05$). İlişki düzeyi anlamlı bulunan alt boyutlara ilişkin regresyon tabloları altta Tablo 4.69.1, Tablo 4.69.2. ve Tablo 4.69.3. de sunulmuştur.

Tablo 4.69.1: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Katılımcı Sosyal Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları

Yordanan değişken: Katılımcı Sosyal Mizah					
Yordayıcı değişken	B	Standart Hata	$\beta(r)$	T	p
Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının	60,54	3,58		16,86	,00
	,17	,08	,11	2,15	,03

Not: Model 1 için $R^2=,013$, * $p=0,03<,05$

Tablo 4.69.1'e göre Aile Aidiyeti Toplam Puanları ile Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir($r=,11$). Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının alt boyutu Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutunun yordayıcısı durumundadır ($r=,11$; $R^2=,013$; $p<,05$). Aile Aidiyeti Toplam Puanlarından alınan puanlar Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu puanlarının %1,3'ünü açıklamaktadır.

Tablo 4.69.2: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Saldırgan Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları

Yordanan değişken: Saldırgan Mizah					
Yordayıcı değişken	B	Standart Hata	$\beta(r)$	T	p
Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının	75,15	1,64		45,61	,00
	-,35	,07	-,240	-4,54	,00

Not: Model 1 için $R^2=,058$, $*p=0,00<,05$

Tablo 4.69.2'ye göre Aile Aidiyeti Toplam Puanları ile Saldırgan Mizah alt boyutu arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir ($r=-,24$). Aile Aidiyeti Toplam Puanları Saldırgan Mizah alt boyutunun yordayıcısı durumundadır ($r=-,24$; $R^2=,058$; $p<,05$). Aile Aidiyeti Toplam Puanları alt boyutundan alınan puanlar Saldırgan Mizah alt boyutu puanlarının %5,8'sini açıklamaktadır.

Tablo 4.69.3: Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının Kendini Yıkıcı Mizah Alt Boyutunu Yordamasına İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları

Yordanan değişken: Kendini Yıkıcı Mizah					
Yordayıcı değişken	B	Standart Hata	$\beta(r)$	t	p
Aile Aidiyeti Toplam Puanlarının	76,14	1,89		40,16	,00
	-,30	,06	-,23	-4,43	,00

Not: Model 1 için $R^2=,055$, $*p=0,00<,05$

Tablo 4.69.3'e göre Aile Aidiyeti Toplam Puanları alt boyutu ile Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir ($r=-,23$). Aile Aidiyeti Toplam Puanları Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutunun yordayıcısı durumundadır ($r=-,23$; $R^2=,055$; $p<,05$). Aile Aidiyeti Toplam Puanlarından alınan puanlar Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanlarının %5,5'ni açıklamaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmaya ilişkin sonuçlar, tartışmalar ve bulunan sonuçlar üzerinden öneriler sunulmaktadır.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Yapılan araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin saldırgan mizahı kullanım sıklıkları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmış olup bu farkın erkeklerin lehine olduğu görülmüştür. Fakat Saldırgan Mizah alt boyut puanlarının aritmetik ortalaması incelendiğinde hem erkek hem de kız öğrencilerinin puan ortalamalarının düşük olduğu görülmüştür. Literatüre bakıldığında; Suna (2018:51) gerçekleştirdiği çalışma da saldırgan mizahı erkeklerin daha çok tercih ettiğini ortaya koymuştur. Martin (2003:72) yaptığı çalışma sonucunda erkeklerin potansiyel olarak zararlı mizah ölçeklerinde kadınlardan daha yüksek skorlar aldığını belirtmiştir. Fırat (2017:73) üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği çalışmada erkeklerin kendini yıkıcı mizah ve saldırgan mizah puanlarının kız öğrencilere göre daha yüksek olduğunu saptamıştır.

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre kullandıkları mizah tarzları arasında anlamlı farklılık saptanmıştır. Katılımcı Sosyal Mizah puanlarının öğrencilerin okuduğu bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Bizim çalışmamıza benzer şekilde Dursun (2019:51) gerçekleştirdiği çalışma da mizah tarzları ile öğrenim görülen bölüm arasında anlamlı farklılık saptamıştır. Sayar (2012:157) üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği araştırma da mizah tarzları puanlarının okudukları bölüm değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaştığını saptamıştır bu sonuç çalışmamız ile örtüşmektedir. Bizim çalışmanın aksine Cesur (2018:46) öğretmen adaylarının mizah tarzları ile öğrenim gördükleri bölüm arasında bir farklılık saptamamıştır.

Öğrencilerin doğdukları yer ile mizah tarzları kullanımları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Üniversite öğrencilerinin yaşamının çoğunu geçirdiği yer ile mizah tarzının değişip değişmediğini araştıran Atabay (2019:46), Kendini Geliştirici mizahta anlamlı farklılık olduğu, şehirde yaşamının çoğunu geçirenlerin kasaba veya ilçedekilere göre puanlarının daha yüksek olduğunu saptamıştır. Üniversite

öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen bir diğer araştırma da mizah tarzı ile bireylerin çocukluklarının geçtiği yer arasında anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır (Fırat, 2017:73). Sayar (2012:158) gerçekleştirdiği çalışma da mizah tarzları puanları ile öğrencilerin üniversiteye gelmeden önceki yerleşim yerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptamamıştır.

Öğrencilerin kardeş sayısına göre mizah tarzlarını kullanımları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Koçubaba (2019:28) üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği çalışma da kardeş sayısı ile mizah tarzları arasında anlamlı farklılık saptamamıştır. Fırat(2017:73) gerçekleştirdiği çalışma da kardeş sayısı ile mizah tarzı puanları arasında anlamlı farklılık bulamamıştır. Bu sonuçlar bizim çalışmamızla örtüşmektedir.

Öğrencilerin Katılımcı Sosyal Mizah puanlarının öğrencilerin aile gelir durumuna göre anlamlı şekilde farklılaştığı saptanmıştır, bu farklılık düşük gelir düzeyi ile yüksek geliri düzeyi arasında olup yüksek gelir düzeyi lehine saptanmıştır. Koçubaba (2019:27) üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği çalışmada katılımcı sosyal mizah puanlarında anlamlı farklılık saptamıştır bu farklılık ekonomik geliri yüksek ile orta ve düşük ekonomik durumu olanlar arasında olup ekonomik geliri yüksek olanların lehine olmuştur. Bu sonuç bizim yaptığımız çalışmayı destekler niteliktedir. Bir diğer çalışma da üniversite öğrencilerinin aile gelir durumu ile mizah tarzları puanları arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır (Fırat, 2017:73).

Öğrencilerin anne baba birliktelik durumu ile mizah tarzları kullanımları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Hemşireler üzerine yapılan benzer bir araştırma da bireylerin içinde buldukları ailelerin çekirdek, parçalanmış, geniş olması mizah tarzlarını etkilemediği bulunmuştur (Aslan, 2017:84). Bu sonuç bizim çalışmamıza benzerlik göstermektedir.

Öğrencilerin anne baba eğitim düzeyleri ile öğrencilerin kullandıkları mizah tarzları arasında anlamlı bir fark saptanamamıştır. Didin (2016:14) sanat eğitimi alan veya almayan ergenler üzerinde yaptığı araştırma da mizah tarzları ile anne baba eğitim durumu arasında farklılık saptamamıştır. Bu sonuç bizim bulgumuzla örtüşmektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile aile aidiyetleri arasında anlamlı bir fark saptanamamıştır. Bizim çalışmamıza benzer şekilde Tunç (2019:65) üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği çalışma da aile aidiyeti puanları ile cinsiyet değişkeni arasında

anlamli farklilik bulamamıştır. O'Meara ve arkadaşları lisansüstü eğitim alan öğrenciler üzerine yaptıkları çalışmada aidiyet duygusunu etkileyen faktörler ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir, çalışmaya göre, cinsiyet ve etnik farklılıkların aidiyet duygusunu olumsuz etkileyerek akademik başarıda düşüşe yol açtığını savunmuşlardır (O'Meara vd. 2017: 269). Bu sonuç bizim bulgumuz ile örtüşmemektedir.

Kendilik Aidiyeti alt boyutu ve Aile Aidiyeti Toplam puanlarının öğrencilerin öğrenim gördüğü bölüme göre farklılık gösterdiği saptanmıştır. Saki (2018:71) gerçekleştirdiği çalışma da Fen Bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin kendilik aidiyeti puanlarının ve aile aidiyeti toplam puanlarının Türk Dili ve Edebiyatı okuyanlardan daha yüksek olduğunu saptamıştır. Bir diğer çalışmada Yeter (2019:92) öğrenim görülen bölüm ile aile aidiyeti arasında anlamlı farklılık bulamamıştır.

Öğrencilerin doğdukları yer ile aile aidiyeti puanları arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır. Avşar (2019:104) boşanmış ailelerin çocukları üzerinde yaptığı araştırmada büyükşehirde yaşayanların ilçede yaşayanlara göre aile aidiyetlerinin anlamlı farklılık gösterdiğini saptamıştır.

Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının öğrencilerin kardeş sayısı değişkenine göre farklılaştığı saptanmıştır, bu farklılık 2 kardeşim var grubu ile 3 ve üzeri kardeşim var grubu arasında ve 2 kardeşim var lehine bulunmuştur. Aile Aidiyeti Toplam puanları öğrencilerin kardeş sayısı değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır, bu farklılık 2 kardeşim var grubu ile 3 ve üzeri kardeşim var grubu arasında anlamlı bulunmuş olup 2 kardeşi olanların lehine çıkmıştır. Durlanık (2018:79) yaptığı çalışma da kardeş sayısı 1-2 olanların 5'ten fazla kardeşi olanlardan, 3-4 kardeşi olanların 5 kardeşi olanlardan daha fazla aile aidiyeti duygusu beslediği bulmuştur. Gülel (2019:74) suça sürüklenen çocuklar üzerine gerçekleştirdiği çalışma da kardeş sayısı 1-3 kardeş arasında olan çocukların 4-5 kardeş arasında olan çocuklara göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ve bu farkın 1-3 kardeş sayısına sahip olan grubun lehine olduğu belirtilmiştir. Bu sonuçlar bizim çalışmamızla benzerlik göstermektedir. Bizim çalışmamızın aksine Tunç (2019:66) aile aidiyeti puanları ile kardeş sayısı arasında anlamlı farklılık saptamamıştır.

Kendilik Aidiyeti alt boyutu puanlarının katılımcıların aile gelir durumuna göre farklılaştığı saptanmıştır, bu farklılık düşük ve orta kategoriler arasında olup orta kategori de bulunanların lehine, düşük ve yüksek düzeyde bulunanlar arasında yüksek kategoride bulunanların lehine olmuştur. Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının katılımcıların aile geliri durumuna göre anlamlı şekilde farklılaştığı görülmüştür, bu fark düşük ile orta düzey kategorilerinde olanlar arasında olup orta düzeyde olanların lehine saptanmıştır. Aile Aidiyeti Toplam puanlarının katılımcıların aile gelir durumuna göre anlamlı şekilde farklılaştığı saptanmış olup bu farklılık düşük ile orta düzey kategorisi arasında olup orta düzey kategorisinde olanların lehine, düşük düzey ile yüksek düzey kategorisi arasında yüksek kategorisinde bulunanların lehine olduğu saptanmıştır. Literatürde bizim çalışmamızla örtüşen araştırmalar mevcuttur. Yeter (2019:91) üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği çalışmada kendilik aidiyeti alt boyutu puanlarının aile gelir durumuna göre farklılaştığı bu farklılığın düşük ile ortanın üstünde olan grup arasında ve ortanın üzerinde olan grubun lehine bulunmuştur. Suça sürüklenmiş çocuklarla yapılan araştırma da aylık gelir düzeyi düşük olanların aylık geliri yüksek olanlara göre daha düşük aile aidiyetine sahip olduğu görülmüştür (Gülel, 2019:74). Bir diğer çalışma da Tunç (2019:67) aile gelir durumu ile aile aidiyeti arasında anlamlı fark bulamamıştır.

Kendilik Aidiyeti alt boyutu puanlarının öğrencinin anne babalarının birliktelik durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmış olup anne babası birlikte olan öğrencilerin kendilik aidiyeti daha yüksektir. Aile Aidiyeti alt boyutu puanlarının öğrencinin anne babalarının birliktelik değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır bu farklılık anne babası birlikte olanlar lehine olmuştur. Aile Aidiyeti Toplam puanlarının öğrencilerin anne babalarının birliktelik durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmış olup anne babası birlikte olanların Aile Aidiyeti Toplam puanının daha yüksek olduğu görülmüştür. Marcia ve arkadaşları yaptıkları çalışmada tek bir ebeveyn ile yaşayan çocuklarda, iki ebeveyn ile birlikte yaşayan çocuklara göre davranışsal ve bilişsel bozuklukların oluşumunun daha sık gözlemlendiğini belirtmişlerdir ve aile kavramı kadar aile yapısının da çocuk gelişimi üzerinde oldukça önemli olduğunu savunmuşlardır (Carlson ve Corcoran, 2001: 789). Bu bilgiler ışığında boşanmamış ailelerde yetişen kişilerin ailesi ile kurduğu aidiyet ailesi parçalanmış kişilere oranla daha fazla olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Bizim araştırma sonucumuza benzer şekilde Dursun (2019:127)

ebeveynleri birlikte yaşayanların yaşamayanlara göre aidiyetlerinin daha fazla olduğunu söylemiştir. Avşar (2019:103) boşanmış ailelerden gelen öğrencilerin aile aidiyetlerinin düşük, boşanmamış ailelerden gelenlerin aile aidiyetlerinin yüksek olduğunu saptamıştır.

Öğrencilerin aile aidiyeti ile anne baba eğitim durumları arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Başar (2019:66) lise öğrencileri üzerinde geliştirdiği araştırma da aile aidiyeti ile anne babalarının öğrenim durumu arasında fark bulamamıştır. Bir başka çalışma da Dursun (2019:126) gerçekleştirdiği çalışma da ebeveynlerin eğitim düzeyleri ile aile aidiyetleri arasında anlamlı fark bulamamıştır. Tunç (2019:67) aile aidiyeti ile anne baba eğitim düzeyleri arasında anlamlı farklılık göstermemektedir. Bu bulgular çalışmamızı destekler niteliktedir.

Kendilik Aidiyeti alt boyutu Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu ile pozitif, Saldırgan Mizah ve Kendini Yıkıcı Mizah tarzı alt boyutları ile negatif yönde anlamlı ilişki gösterdiği saptanmıştır. Kendilik Aidiyeti alt boyutu Kendini Yıkıcı Mizah, Katılımcı Sosyal Mizah, Saldırgan Mizah alt boyutlarının yordayıcısı durumundadır. Bu sonuçlar doğrultusunda bireylerin ailelerine karşı hissettikleri aidiyet arttıkça olumlu mizah tarzı olan Katılımcı Sosyal Mizah artarken olumsuz mizah tarzı olan Kendini Yıkıcı Mizah ile Saldırgan Mizah kullanımlarının azaldığı görülmüştür. Aile Aidiyeti alt boyutu Kendini Yıkıcı Mizah ve Saldırgan Mizah alt boyutları ile negatif yönlü anlamlı ilişki gösterdiği saptanmıştır. Aile Aidiyeti alt boyutu Kendini Yıkıcı Mizah ve Saldırgan Mizah alt boyutlarının yordayıcısı durumundadır. Bu bilgiler ışığında bireylerin ailelerinden kendilerine karşı hissettirilen aidiyet arttıkça olumsuz mizah tarzları olan Kendini Yıkıcı Mizah ve Saldırgan Mizah kullanım sıklığı azalmaktadır. Aile Aidiyeti Toplam puanları Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutu ile pozitif, Kendini Yıkıcı Mizah ve Saldırgan Mizah alt boyutları arasında negatif yönde anlamlı ilişki göstermektedir. Aile Aidiyeti Toplam puanları Kendini Yıkıcı Mizah, Saldırgan Mizah ve Katılımcı Sosyal Mizah alt boyutlarının yordayıcısı durumundadır. Mizah Tarzları ile Aile Aidiyeti arasında yapılan araştırma sonucuna göre kişilerin ilk girdiği sosyal evre olan aileler bireylerin mizah tarzlarını etkilediği görülmüştür. Gerçekleştirilen araştırma neticesinde aileleri ile aidiyet kuran kişilerin kullandıkları olumlu mizah tarzları, aile aidiyeti gelişmeyen kişilere göre pozitif yönde artmaktadır. Gerçekleştirilen çalışma neticesinde bireylerin aile aidiyeti

puanları yükseldikçe olumsuz mizah tarzı puanları düşmekte, olumlu mizah tarzı puanları yükselmektedir.

5.2. Öneriler

5.2.1. Mizah gelişiminde ailenin öneminin araştırıldığı çalışmaların yapılması literatüre katkı sağlayacaktır. Ailelerin düşünce tarzları, değerleri bireylerin kullandıkları mizah tarzları ile olan ilişkisinin araştırıldığı çalışmaların yapılması faydalı olacaktır.

5.2.2. Öğrencilerin aile aidiyetinin geliştirilmesi için çalışmaların yapılması ailelerin içindeki bağı destekleyecektir. Velilere aile aidiyeti hakkında eğitimler verilerek aile içindeki ki aidiyet duygusunun arttırılmasına katkı sağlanabilir.

5.2.3. Gerçekleştirilen çalışmanın örneklemini Marmara Üniversitesi ve Sabahattin Zaim Üniversitesinde öğrenim gören 340 Eğitim Fakültesi öğrencisi oluşturmaktadır. İleride gerçekleştirilecek çalışma İstanbul ili dışında bulunan farklı bölüm öğrencileri üzerinde gerçekleştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Açıköz, M. (2016). *Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Psikolojik Sağlık ile Mizah Tarzları ve Mutluluk Düzeyi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Alptekin, D. (2011). *Toplumsal Aidiyet ve Gençlik: Üniversite Gençliğinin Aidiyeti Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Anant, S.S. (1967). *Belongingness and Mental Health: Some Research Findings*, Acta Psychologica 26: 391-396.
- Arslan, D. (2018). *Ortaokul Öğrencilerinde Asis ile Ölçülen Zekâ ve Mizah Üretme Yeteneği İlişkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Aslan, N. (2017). *Hemşirelerin Mizah Tarzları ile Stres Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Atabay, E. (2019). *Üniversite Öğrencilerinde Mizah ve İletişim Becerilerinin Bağlanma Stilleriyle İlişkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Üsküdar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Avşar, E. (2019). *Boşanmış ve Boşanmamış Ailelerin Çocuklarının Aile Aidiyeti ve Psikolojik Sağlamlığının Karşılaştırılması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Aydın, M. (2016). *Sistemik Aile Sosyolojisi*. Konya: Çizgi Kitapevi.
- Aydın, R. (2018). *Ortaokul Öğrencilerinin Okul Aidiyeti ile Okul Memnuniyeti Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Başar, G. G. (2019). *Ergenlerin Aile Aidiyeti ve Ebeveyn İlişkileri ile Ahlaki Olgunluk Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karabük Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Karabük.
- Baumeister, R.F., Leary, M.R. (1995). *The Need To Belong: Desire For Interpersonal Attachments As A Fundamental Human Motivation*, Psychological Bulletin, 117 (3): 497-529.
- Bönsch, K.M. (2003). *Psychologiedeskinderhumors*, Opladen: Leske Burdrich.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Carlson, M.J., Corcoran, M.E. (2001). *Family Structure and Children's Behavioral and Cognitive Outcomes*, Journal of Marriage and Family, 63: 779-792.
- Cesur, S. (2018). *Öğretmen Adaylarının Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği ile Mizah Tarzları ve Zaman Yönetimi Becerileri Arasındaki İlişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.

- Chubb, N.H., Fertman, C.I. (1992). *Adolescents' Perceptions of Belonging In Their Families, Families In Society: The Journal of Contemporary Human Services*, 387-394.
- Cüceloğlu, D. (2016) *Geliştiren Anne-Baba*. İstanbul: Remzi Kitap Evi.
- Dallos, R., Drapper, R. (2016). *Aile Terapisine Giriş* (Kesici, Ş. ,Kiper, C. İ Mert, A., Çev.). İstanbul: Nobel Yayıncılık.
- Didin, E. (2016). *Sanat Eğitimi Alan ve Almayan Ergenlerin Mizah Tarzlarının ve Kişilerarası Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Doğan, H. (2015). *Mutlu Çocuk Nasıl Yetiştirilir*. Ankara: Tutku Yayınevi.
- Dönmez, S.C. (2016). *Toplumsal Eleştiri Silahı Olarak Mizahın Televizyonda Kullanımı: Kardeş Payı Dizisi Örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Durlanık, H. K. (2019). *Orta Çocukluk Döneminde Algılanan Ebeveyn Tutumları, Aile Aidieti ve Empatik Eğilimler Arasındaki İlişkiler ve Bunların Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Dursun, N. (2019). *Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu ve Bazı Fakülte Öğrencilerinin Mizah Tarzlarının Karşılaştırılması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yozgat Bozok Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yozgat.
- Dursun, Y. (2019). *Suçta Sürüklenen Çocukların Bağlanma Stilleri ve Aile Aidietleri: Marmara Bölgesi Örneği* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Yalova Üniversitesi,,Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yalova.
- Eastman M. (1972). *The Sense of Humor*. New York: Octagon Books, 167-170.
- Eker, Ö. G. (2014). *İnsan Kültür Mizah*, Ankara: Grafiker Yayınları.
- Er, H. (2018). *Aile Eğitim Çalışmalarının Ebeveynlerin Okul Öncesi Eğitime İlişkin Düşüncelerine Etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Ersevîm. İ. (2008). *Aile Tedavisi*. İstanbul: Özgür Yayınları.
- Escaprit, R. (2016). *Mizah* (Yalçın, M. Çev.). Ankara: İmge Yayınları.
- Fırat, E.R. (2017). *Üniversite Öğrencilerinin Bağlanma Stilleri ile Kullandıkları Mizah Tarzları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gladding S.T. (2015). *Aile Terapisi* (Keklik,İ., Yıldırım,İ. Çev.). Ankara: Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği Yayınları.
- Gordon, T. (2011). *Etkili Anne-Baba Eğitimi* (Tekin, D. Özkan, N. Çev.). İstanbul: Profil Yayıncılık.
- Gülel, E.A.(2019). *Suçta Sürüklenen Erkek Çocuklarda Aile Aidieti ve Yaşam Doyumu İlişkisi: İstanbul Örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.

- Gülmez, A. (2018). *Ailesi Yanında Sosyo-Ekonomik Olarak Desteklenen Çocukların Aile İşlevlerinin Değerlendirilmesi: Tunceli Örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Güneri, C. (2008). *Sanat Alanı Olarak Mizah: Sanat, Mizah, Karikatür İlişkisi ve Türkiye'den Üç Örnek* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Güneş, A. (2018). *Aile ile Bağlanma Aidiet*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Güneş, A. (2018). *Güvenli Bağlanma*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Güneş, F. (2018). *Genç Yetişkinlerde Güvengenlik ve Utangaçlık: Aile Aidiet Duygusunun ve Duygu-Düzenlemede Öz-Yeterlik Algısının Belirleyici Etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Hagerty, B. M., Williams, R.A., Coyne, J.C., Early, M. R. (1996). *Sense of Belonging and Indicators of Social and Psychological Functioning*, Archives of Psychiatric Nursing, 10 (4): 235-244.
- Hagerty, B.M.K., Lynch-Sauer, J., Patusky, K.L., Bouwsema, M., Collier, P. (1992). *Sense of Belonging: A Vital Mental Health Concept*, Archives of Psychiatric Nursing, 6(3): 172-177.
- Kfrerer, M.L. (2018). *An Analysis Of The Relationship Between Humor Styles and Depression*. Electronic Thesis and Dissertation Repository. <https://ir.lib.uwo.ca/etd/5687>.
- Koçubaba, A.(2019). *Üniversite Öğrencilerinde Mizah Tarzları ve Algılanan Aile Tutumlarının, Mükemmeliyetçilik Üzerine Etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Üsküdar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kuiper, N. A., McHale, N. (2009). *Humor Styles As Mediators Between Self-Evaluative Standards and Psychological Well-Being*, The Journal of Psychology, 143(4): 359-376.
- Kulka, T. (2007). *The Incongruity Of Incongruity Theories of Humor*, Organon F, 14 (3): 320-333.
- Lepore, S. J., Evans, G.W., Schneider, M.L. (1991). *Dynamic Role of Social Support In The Link Between Chronic Stress And Psychological Distress*, Journal of Personality and Social Psychology, 61(6): 899-909.
- Lintott, S. (2016), *Superiority In Humor Theory*, Journal of Aesthetics and Art Criticism, 347-358.
- Martin, R.A., Puhlik-Doris, P., Larsen, G. , Gray, J., Weir, K. (2003). *Individual Differences In Uses of Humor And Their Relation To Psychological Well-Being: Development of The Humor Styles Questionnaire*, Journal of Research In Personality 37: 48-75.
- Mavili, A., Kesen, N.F., Daşbaşı, S. (2014). *Aile Aidieti Ölçeği: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması*, Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 33: 29-45.
- Myers, G. David. (2015). *Sosyal Psikoloji* (Akfirat, S. Çev.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

- Nazlı, S. (2016). *Aile Danışmanlığı*, Ankara: Anı Yayınevi.
- Newman, B.M., Lohman, B.J., Newman, P.R. (2007). *Peer Group Membership and A Sense of Belonging: Their Relationship To Adolescent Behavior Problems, Adolescence*, 42(166): 242-263.
- O'Meara, K., Griffin, K.A., Kuvaeva, A. , Nyunt, G., Robinson, T. (2017). *Sense of Belonging and Its Contributing Factors In Graduate Education*, International Journal of Doctoral Studies, 12(12): 251-279.
- Oğuzhan, H. (2018). *Engelli Çocuğu Olan Ailelerin Aile İşlevlerinin Değerlendirilmesi ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Ondaş, B.(2007). *Üniversite Öğrencilerinin Evlilik ve Eş Seçimi ile İlgili Görüşlerinin İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Öngören, F. (1983). *Türk Mizahı ve Hicivi*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Özer, G. (2014). *Ortaöğretim Kurum Yöneticilerinin Mizah Tarzlarının İncelenmesi (Kayseri İli Örneği)*(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Pamukçu, A. E. (2015). *Konut ve Yakın Çevresinde Memnuniyet ve Aidiyetin İrdelenmesi: Bakırköy Örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Popeneo, D. (1993). *American Family Decline, 1960-1990: A Review and Appraisal, Journal of Marriage and Family*, 55(3): 527-542.
- Räwel, J. (2017). *Humor Als Kommunikationsmedium*. <https://books.google.de> [5 Mart].
- Recepoğlu, E. (2011). *Öğretmen Algılarına Göre Okul Müdürlerinin Mizah Tarzları ile Öğretim Liderliği Davranışları ve Okulun Örgütsel Sağlığı Arasındaki İlişki* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ross, N. (2002). *Community Belonging and Health*, Health Reports, 13(3): 33-39.
- Ruch, W. (2007). *Sense of Humor: A New Look At An Old Concept, The Sense of Humor*. Berlin: Mouton De Gruyter.
- Russell, D., Cutrona, C.E., Rose, J., Yurko, K. (1984). *Social and Emotional Loneliness: An Examination of Weiss's Typology of Loneliness*, Journal of Personality and Social Psychology, 46(6): 1313-1321.
- Saki, Ü. (2018). *Üniversite Öğrencilerinin Aile Aidiyet Düzeylerinin Spor ve Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Saroglou, V., Scariot, C. (2002). *Humor Style Questionnaire: Personality and Educational Correlates In Belgian High School and College Students*, European Journal of Personality, 16: 43-54.

- Sayar, B. (2012). *Üniversite Öğrencilerinin Mizah Tarzları İle Umutsuzluk Ve Boyun Eğici Davranışlarının İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Sivrioğlu, Ş., Ayan, M., Keleş, N., Yalçın, G. (2016). *Batı Edebiyatında Mizah*. İstanbul: Kriter Yayınevi.
- Suna, H. T. (2018). *Ergenlerde Duygu Düzenlemesi ve Cinsiyete Göre Mizah Tarzlarındaki Farklılaşmanın İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şahin, A. (2016). *İlköğretim Kurumu Yöneticilerinin Yönetmelik İlişkilerinde Kullandıkları Mizaha İlişkin Görüşler ile Mizah İklimi, Yöneticilerin Mizah Tarzları ve Çatışma Yönetimi Stratejileri Arasındaki İlişki* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (2010). *Aile Değerleri Araştırması*, Ankara.
- Tabachnick and Fidell (2013). B.G. Tabachnick, L.S. Fidell Using Multivariate Statistics (sixth ed.). Pearson, Boston.
- Tarhan, N. (2011). *Son Sığınak Aile*. İstanbul: Nesil.
- Tunç, S. (2019). *Üniversite Öğrencilerinin Aile Aidiyeti, Evlilik Beklentileri ve Evlilik Tutumları Arasındaki İlişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Turan, F. (2015). *Aile Bütünlük Duygusunun ve Eş Desteğinin Evlilikte Problem Çözme Becerisini Yordaması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya
- Türk Dil Kurumu(2018). http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts_&_&_kategori1=veritbn&kelimesec=6973 [5 Kasım].
- Usta, Ç. (2009). *Mizah Dilinin Gizemi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Uysal, A.(2014). *Londra'da Türk Varlığı Mekân ve Aidiyet* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Veatch, T. (1998). *A Theory of Humor*, Humor, 11(2): 161-215.
- Wyer, R. S., Collins, J.E. (1992). *A Theory of Humor Elicitation*, Psychological Review, 99(4): 663-688.
- Yakar, F. (2013). *Mizahın Gücü*, İstanbul: Kastaş Yayınevi.
- Yardımcı, İ. (2010). *Mizah Kavramı ve Sanattaki Yeri*. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 3(2): 1-41.
- Yaşar, F. Ö. (2010). *Mizahta Uyumsuzluk Kuramı Bağlamında Tekerlemeler*. Journal of World of Turks, 49-51.
- Yerlikaya, E. E. (2003). *Mizah Tarzları Ölçeğinin Uyarlama Çalışması*. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yerlikaya, E. E. (2009). *Üniversite Öğrencilerinin Mizah Tarzları ile Algılanan Stres, Kaygı ve Depresyon Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

- Yeşilyaprak, B. (2015). *Çalışan Anne ve Çocuk*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Yeter, S.İ. (2019). *Üniversite Öğrencilerinin Mutluluk Düzeylerinin Aile Aidiyeti ve Manevi Yönelimlerine Göre Yordanması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Zaimoğlu, I. (2018). *Aile İçi Disfonksiyon ile Ailelerin Disiplin Davranışı Arasındaki İlişki* (Uzmanlık Tezi). T.C. Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara.
- Zelyut, R. (2016). *Alevi-Bektaşilerde Mizah*. İstanbul: Kaynak Yayınları.

EKLER

Ek 1. Kişisel Bilgi Formu

Değerli katılımcı,

Bu araştırma sonucunda elde edilecek veriler İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Aile Danışmanlığı ve Eğitimi Ana Bilim Dalı kapsamında yapılacak yüksek lisans tez çalışması için kullanılacaktır. Yapılacak araştırma ile üniversite öğrencilerinin mizah tarzları ile aile aidiyeti arasında bir ilişkinin olup olmadığı araştırılmak istenmektedir. Çalışma kapsamında birey bazında herhangi bir değerlendirme olmayacaktır. Ad-soyad bilgisi istenmeyecektir, verdiğiniz cevaplar gizli tutulacaktır ve araştırma amacı çerçevesinde kullanılacaktır. Lütfen hiçbir bölümü boş bırakmayınız ve bir soru için birden fazla işaretleme yapmayınız.

Katılımınız için teşekkür ederim.

Danışman: Prof. Dr. Ahmet ŞİRİN

Anıl İzzet UYSAL

1. Cinsiyet:	☐ Kız	☐ Erkek			
2. Öğrenim görmekte olduğunuz bölüm:.....					
3. Doğum yeri:	☐ Kasaba- Köy	☐ İlçe	☐ Şehir		
4. Kardeş sayınız:	☐ Kardeşim yok	☐ 1	☐ 2	☐ 3 ve üzeri	
5. Ailenizin gelir düzeyi:	☐ Düşük	☐ Orta	☐ Yüksek		
6. Anne babanız birlikte mi yaşıyor?	☐ Evet	☐ Hayır			
7. Annenizin eğitim durumu nedir?	☐ Okula gitmemiştir	☐ İlkokul	☐ Ortaokul	☐ Lise	☐ Üniversite
8. Babanızın eğitim durumu nedir?	☐ Okula gitmemiştir	☐ İlkokul	☐ Ortaokul	☐ Lise	☐ Üniversite

Ek 2. Mizah Tarzları Ölçeği

İnsanlar mizahı çok farklı biçimlerde yaşar ve dışa vururlar. Aşağıda mizahın yaşanabileceği farklı biçimleri ifade eden cümleler yer almaktadır. Lütfen her bir cümleyi dikkatle okuyarak o ifadeye ne ölçüde katıldığınızı ya da katılmadığınızı belirtin. Lütfen mümkün olduğunca dürüst ve tarafsız olarak yanıtlamaya çalışın. Yanıtlarınız için aşağıdaki değerlendirme ölçeğini temel alın:

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Kararsızım	Biraz Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamıyla katılıyorum
1. Genellikle çok fazla gülmem ya da başkalarıyla şakalaşmam.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Moralim bozuk olduğunda genellikle kendimi mizahla neşelendirebilirim.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Birisi hata yaptığında çoğunlukla onunla bu konuda dalga geçerim.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. İnsanların benimle dalga geçmelerine ya da bana gülmelerine gereğinden fazla izin veriyorum.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. İnsanları güldürmek için çok fazla uğraşmam gerekmez - doğuştan esprili bir insan gibiyimdir.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Tek başıma bile olsam çoğunlukla yaşamın gariplikleriyle eğlenirim.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. İnsanlar asla benim mizah anlayışım yüzünden gücenmez ya da incinmezler.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. Kendimi yermem ailemi ya da arkadaşlarımı güldürüyorsa eğer, çoğunlukla bu işi kendimden geçerek yaparım.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9. Başımından geçen komik şeyleri anlatarak insanları pek güldürmem.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10. Üzgün ya da mutsuzsam, kendimi daha iyi hissetmek için genellikle o durumla ilgili gülünç bir şeyler düşünmeye çalışırım.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11. Espri yaparken ya da komik bir şey söylerken genellikle karşımdakilerin bunu nasıl kaldıracağını pek önemsemem.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12. Çoğunlukla kendi güçsüzlüklerim, gaflarım ya da hatalarımla ilgili gülünç şeylerden söz ederek, insanların beni daha çok sevmesini ya da kabul etmesini sağlamaya çalışırım.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13. Yakın arkadaşlarımla çok sık şakalaşır ve gülerim.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14. Yaşama karşı takındığım mizahi bakış açısı, benim olaylar karşısında aşırı derecede üzülmemi ya da kederlenmemi önler.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15. İnsanların, mizahı başkalarını eleştirmek ya da aşağılamak için kullanmalarından hoşlanmam.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
16. Çoğunlukla kendi kendimi kötüleyen ya da alaya alan espriler yapmam.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
17. Genellikle fıkra anlatmaktan ve insanları eğlendirmekten hoşlanmam.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
18. Tek başıyysam ve mutsuzsam, kendimi neşelendirecek gülünç şeyler düşünmeye çalışırım.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
19. Bazen öyle komik şeyler gelir ki aklıma bunlar insanları incitebilecek, yakışık almaz şeyler olsa bile, kendimi tutamam söylerim.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
20. Espiriler yaparken ya da komik olmaya çalışırken çoğunlukla kendimi gereğinden fazla eleştiririm.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. İnsanları güldürmekten hoşlanırım.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
22. Kederli ya da üzgünsem genellikle mizahi bakış açımı kaybederim.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
23. Bütün arkadaşlarım bunu yapıyor olsa bile, bir başkasıyla alay edip ona gülerlerken asla onlara eşlik etmem.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
24. Arkadaşlarımla ya da ailemle birlikteyken çoğunlukla hakkında espri yapılan ya da dalga geçilen kişi ben olurum.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
25. Arkadaşlarımla çok sık şakalaşmam.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
26. Tecrübelerime göre bir durumun eğlendirici yanlarını düşünmek, sorunlarla başa çıkmada çoğunlukla etkili bir yoldur.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
27. Birinden hoşlanmazsam çoğunlukla onu küçük düşürmek için hakkında espri yapar ya da alay ederim.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28. Sorunlarım varsa ya da üzgünsem, çoğunlukla gerçek duygularımı, en yakın arkadaşlarım bile anlamasın diye, espriler yaparak gizlerim.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
29. Başkalarıyla birlikteyken genellikle aklıma söyleyecek esprili şeyler gelmez.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
30. Neşelenmek için başkalarıyla birlikte olmam gerekmez, genellikle tek başımayken bile gülecek şeyler bulabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
31. Bir şey bana gerçekten gülünç gelse bile, birini gücendirecekse eğer, buna gülmem ya da bununla ilgili espri yapmam.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
32. Başkalarının bana gülmesine izin vermek; benim, ailemi ve arkadaşlarımı neşelendirme tarzımdır.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ek 3. Aile Aidiyeti Ölçeği

Açıklama: Lütfen aşağıdaki ifadeleri okuyarak düşüncelerinizi (X) işareti ile belirtiniz. İfadelerin doğrusu veya yanlışı yoktur. Bu nedenle ifadeyi okuduğunuzda aklınıza gelen ilk cevap sizin tutumunuzu en iyi yansıtan olacaktır.

Lütfen bir ifadeyi okuduktan sonra aklınıza ilk gelen seçeneği işaretleyiniz. İşaretsiz ifade bırakmayınız. Size verilen kağıt üzerine adınızı yazmayınız, kimliğinizi belirtecek herhangi bir işaret koymayınız.

	Sorular	Hic katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
1.	Aileme güçlü bir şekilde bağlılık hissediyorum.					
2.	Ailemde hayır deme hakkımız hep korunur.					
3.	Ailemin önemli bir parçasıyım.					
4.	Ailemin beni desteklediğini hissediyorum.					
5.	Ailemde birçok kişi benim için bazı zevklerinden vazgeçmez.					
6.	Ailemde kendimi değerli hissediyorum.					
7.	Ailemin bana güvendiğini hiç hissetmedim.					
8.	Ailemin bana saygı gösterdiğini hep görmüşümdür.					
9.	Ailemde kararları birlikte almayız.					
10.	İhtiyaç içinde ve hasta olduğumda ailem hemen destek olur.					
11.	Ailemle birlikte zaman geçirebiliyoruz.					
12.	Kendimi evimde ve ailemle birlikte mutlu hissetmiyorum.					
13.	Sevgi ve hoşgörü ailemin önemli bir parçasıdır.					
14.	Ailem bana özen gösterir.					
15.	Bende aileme özen gösteririm.					
16.	Ailemde eleştiri hakkımız özenle korunur.					
17.	Bir daha dünyaya gelsem aynı ailede doğmak isterdim.					

Ek 4. Ölçekler İçin Alınan İzinler

EY Ercument Yerlikaya <ercumentyerlikaya@gmail.com> ↩ ↶ → ...
2.10.2018 Sal 15:52
Kime: anilizzetuyosal@hotmail.com ↗

 Humor Styles Questionnaire ...
39 KB

✓ 4 ekin (2 MB) tümünü göster Tümünü indir Tümünü OneDrive'a kaydet

Selamlar,
Mizah Tarzları Ölçeği'ni araştırmanızda kullanmaya karar vermenize sevindim. İhtiyaç duyabileceğiniz kimi bilgileri ekteki dosyalarda bulabilirsiniz. Kolay gelsin, iyi çalışmalar.

E. Ercüment Yerlikaya
Çukurova Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi
Psikoloji Bölümü
01330 Balcalı/ADANA
ercumentyerlikaya@gmail.com

NK Nur Feyzal KESEN <nfkesen@selcuk.edu.tr> ↩ ↶ → ...
>
28.09.2018 Cum 20:20
Siz ✓

 aidiyet ölçeği tüm soruları.doc
52 KB

Kullanabilirsiniz

Samsung Mobile tarafından gönderildi

----- Orjinal mesaj -----
Kimden: Nur Feyzal Kesen
Tarih:29 06 2018 3:58 PM (GMT+02:00)
Alıcı: nfkesen@selcuk.edu.tr
Konu: aidiyet ölçeği